

In overleg en met toestemming der Directies der Stoomvaartmaatschappijen „Nederland” en „Rotterdamsche Lloyd” wordt dit blad te Port-Said onder de passagiers persoonlijk gedistribueerd en ligt bovendien ter raadpleging en lezing op de leestafels der Oost- en West-Indische Mailbooten en der voornaamste Sociëteiten, Hotels, Café's en Leesinrichtingen, zowel hier te lande als in Oost- en West-Indië.

HET KOLONIAAL WEEKBLAD

ORGAAN DER VEREENIGING

OOST EN WEST

„Het Koloniaal belang is een algemeen Nederlandsch belang”

Opgericht door Kolonel E. V. L. van Zuylen, 21 Maart 1900.



KANTOREN:

HOOFDBESTUUR. } HEULSTRAAT 17, DEN HAAG
 ONLICHTINGDIENST } TELEF. 4519. POSTGIRO 14574

ADMINISTRATIE VAN HET „KOLONIAAL WEEKBLAD”
 HEULSTRAAT 17, DEN HAAG. - TELEFOON 4519. - POSTGIRO 14574

Voor Administratie en Verandering van Woonplaats wende men zich in Nederl. tot den Administr.: HEULSTRAAT 17, Tel. 4519. Postgiro 14574. in Ned.-Indië tot den Hoofdvertegenw. te SOEMENEP (Madoera) Mr. K. FAUSER
 Voor Advertentiën tot de DRUKKERIJ TEN HAGEN, NOBELSTRAAT 26
 Tel. Interc. 1987*. Postgiro No. 17260, beiden DEN HAAG.

MEDEDEELINGEN of INGEZONDEN STUKKEN

moeten worden geadresseerd „aan de Redactie-Commissie” en gezonden aan de Presidente: HEERENGRACHT 7, DEN HAAG.

Fa. Wed. A. VAN GEMERT & Zn. = Havana-Sigarenfabrieken-BEST (N.=Br.), Holland

EENIG ADRES VOOR LEVERING VAN SIGAREN RECHTSTREEKS AAN PARTICULIEREN

Het succes, dat wij reeds jaren hier in Holland hadden door onze sigaren rechtstreeks te verkoopen aan de Verbruikers en dat wij door onze aanbiedingen hier in Holland dikwijls ook vele bestellingen ontvingen voor het leveren van sigaren aan familieleden of bekenden in Ned.-Indië, hebben ons op het idee gebracht aan de Particuliere Adressen in Ned.-Indië op dezelfde wijze onze offerte in te zenden, als wij in Holland doen. Al onze Afnemers zijn overtuigd, dat de sigaren, welke door ons tegen fabrieksprijzen worden afgeleverd, zeer concurrerend zijn, daar elke tusschenhandel wordt uitgeschakeld en de winsten, welke de tusschenhandel zou maken, den verbruiker ten goede komen, bedragen voor Holland 25 à 30 %. Nog belangrijker is zulks voor H.H. Rookers in Ned.-Indië, daar niet alléén Reizigers en Tokohouders (in Holland Winkeliers), doch ook IMPORTEURS worden uitgeschakeld, indien men



zelf z'n sigaren rechtstreeks gaat importeeren. Door Uwe benoogde sigaren rechtstreeks van onze fabriek te betrekken, zult U zich minstens 40 pCt. bevoordeelen. Wij raden U daarom aan eene proef te nemen met ons fabriekaat en zijn wij ervan overtuigd, dat U geregeld afnemer van onze sigaren zult worden. Blijvende relaties te winnen is ons doel en garanderen wij U steeds prompte bediening en onovertroffen kwaliteit.

Tracht steeds met Uwe Vrienden en Kennissen eventuele bestellingen te combineeren om aanspraak te kunnen maken op punt 2 onzer leveringsvoorwaarden waardoor U 7 pCt. korting kunt genieten van het factuurbedrag.

VRAAGT ONZE GEILLUSTREERDE PRIJSCOURANT No. 4, WELKE GRATIS EN FRANCO WORDT TOEGEZONDEN

HOUD: Het Ind. Onderwijs-Comité. — Feuilleton — Alg. Ned. Verbond. — Bond van Surinamers in Nederland. — Ingezonden. — Persoverzicht uit de Ind. Bladen en Tijdschriften. Uit de Eur. Pers. Uit de Inl. Pers. Uit de Chin. Pers. — Literatuur-Overzicht. — Suriname. — Curaçao. — Uit den Verren Vreemde. — Med. — Mutaties van 11 tot 18 Juli 1923.

Voor de Tropen

is het beroemde merk

„His Master's Voice”

GRAMOPHONES en PLATEN onmisbaar! De grootste Componisten: PUCCINI, LEONCAVALLO, MASCAGNI, REIJER, SAINT-SAËNS, EDWARD ELGAR, MASSENET, enz. raden U in hunne attesten aan, uitsluitend DIT merk aan te schaffen als het hoogst begaafde kunstwerk der volmaaktheid.

De grootste Artisten op vocaal en instrumentaal gebied verleen hunne medewerking.

ALLEENVERKOOP te 's-Gravenhage bij
WILLEM SPRENGER
 Agent der Gramophone Comp. Ltd.
 PASSAGE 46 TEL. H. 3778

De opwekking om leden te werven (zie vorig nummer, voorpagina) heeft ditmaal dit succes gehad, dat een belangstellend lid hier ter stede ZEVEN nieuwe leden heeft doen toetreden. Aan bedoeld lid zij hier openlijk dus dank van Bestuur gebracht.

Het Indische Onderwijs-Comité.

Is Nederland nu „gemobiliseerd”?

Deze vraag stelde ik mij, toen ik in het nummer van 5 Juli van het Kol. Weekblad kennis nam van de bijdrage van en over het Indische Onderwijs-

PIERRE MATVELD

COIFFEUR POUR DAMES

Nouveauté Parfums espagnols „Myrurgia”

PASSAGE 13 - LA HAYE - TEL. 1606

Maakt Uwe tochten en reizen

op een

Harley-Davidson

's werelds eerste Motorrijwiel

en gij zult van Uwe vakantie de aangenaamste herinneringen bewaren

Comité, waarin nog eens de belangrijkheid van het streven van dat comité naar voren werd gebracht en waarin gelijktijdig de nadruk er op werd gelegd, dat „het aantal personen, dat zich reeds voor het lidmaatschap heeft opgegeven, tot nu toe nog niet in goede verhouding staat tot het aantal adhaesie-betuigingen.”

Reeds voor de verschijning van dit jongste artikel heb ik mij afgevraagd, of Nederland inderdaad thans is gemobiliseerd. En dan moet ik helaas antwoorden: Neen, duizend maal neen, Nederland is absoluut niet gemobiliseerd. Het Nederlandsche



INDISCHE UITRUSTINGEN
 VOORDEELIGST ADRES:

AU BON MARCHÉ

A. DE VRIES & ZONEN
 AMSTERDAM
 ROTTERDAM
 DEN HAAG
 UTRECHT
 BAARN

KOOPT GEEN MEUBELEN

alvorens onze Toonzalen bezocht te hebben
 ALLES met langdurige GARANTIE

„t WOONHUYSEN”, 69 PARKSTRAAT 69
 Tel. H. 5328

GEEN FILIALEN

NATUUR WOLLEN ONDERGOEDEREN
VAN

Verkrijgbaar in alle qualiteiten en maten bij
ISERIEF & C^o Magazijn „de Prijslijst“
DEN HAAG.
Veenestr. 16-18. Valeriusstr. 29.
Prijscourant op aanvraag gratis.

Firma A. NIJLAND - Almelo
FABRIEK VAN WITTE GOEDEREN
levert U doelmatige
UITZETTEN EN UITRUSTINGEN
Wij leveren ook bij elke hoeveelheid
BED-, TAFELINNENS, HUISSH. GOEDEREN, ENZ.
Zichtzendingen ook naar de Tropen op iedere
aanvraag franco.

Fa B. SCHOEMAKER
WESTEINDE 29 DEN HAAG TEL. H. 3852
Engelsche Kleermakerij
... Bontwerkers ...
Complete Militaire
Indische Uitrustingen

Bad- en Zweminrichting „DE REGENTES“
Telefoon M. 2739 Postrekening 69868
Weimarstraat 63, Den Haag.
In de onmiddellijke nabijheid van de Electr. tramlijnen
3, 5, 12 en de Stoomtram H. S. M.

Moderne inrichting, voldoende aan
de hoogste eischen van hygiëne
en comfort voor de bezoekers.

Zwembaden - Kuipbaden - Douchebaden
Zwemabonnementen en Couponboekjes voor 50 Kuip-
of Douchebaden op voordeelige voorwaarden.
Op verlangen Zout-, Zee-, en Dennenloofbaden.


N.V.
Vereenigde Bakkerijen
DE HAAGSCHE BROODFABRIEK
EN DE OUDE VETTE HEN
Bilderdijkstraat 139 Tel. Marnix 3820
Brood - Beschuit
Banket
Geregelde bezorging in alle wijken van DEN HAAG,
SCHEVENINGEN, RIJSWIJK en WASSENAAR.

Kinderen.
Bij beschaafde Familie te Den Haag, een mooi
Heerenhuis met tuin bewonende, **liefdevolle opname**
en goede verzorging aangeboden aan families
die naar 't buitenland gaan en hun kinderen wenschen
achter te laten. Uitstekende referentiën staan ten dienste.
Brieven en inlichtingen: **Mevr. VAN WEERT,**
Iepalaan 59, Den Haag. 175L

volk heeft den oproep van destijds gelezen (of mis-
schien niet gelezen), maar is er totaal onverschillig
onder gebleven. Even heeft het, uit den dommel
ontwaakt door den donderslag, verwekt door het
met breed gebaar opgezette communiqué van het
„voorloopig“ Onderwijs-comité, het hoofd opge-
keling om hoogte van den toestand te nemen; on-
middellijk daarop heeft het — dat kostte niets! —
een adhaesie-betuiging ingezonden en daarna is
het weer in den slaap verzonken, die al eeuwen
het Nederlandsche volk te pakken heeft. Die ellende-
dige, fatale verdooving, die loodzwaar op gansch
het Nederlandsche volk drukt en waartegen geen
kruid gewassen schijnt, anders dan dat van divi-
dend-belang en protectie-systeem. Alleen de enke-
ling uit het millioenen-conglomeraat, dat **volk** heet,
die **persoonlijk** voor een in Indië, of met betrek-
king tot Indië, gelegen belang staat, alleen die en-
keling in verhouding tot het ettelijke millioenen
tellende volk, interesseert zich voor Indië. Hij koopt
plotseling een Maleisch woordenboekje en stroomt
den vriendenkring af om inlichtingen omtrent het
leven in het nieuwe vaderland, overtocht, uitrust-
ing, enz., alle dingen, die hem eerst dan gauw in-
teresseeren, omdat hij er nu iets aan verdienen
kan. Toen hij er niets aan verdiende, lieten ze hem
koud, zooals een kleermaker volmaakt onverschil-
lig blijft tegenover stijgende lederprijzen of een dal-
ling van de houtvracht-vaart, die voor zijn bedrijf
natuurlijk geen waarde bezitten.

Hebben die vele ouders, die hun kaartje met lof-
waardigen ijver aan het Comité inzonden en later
naliëten voor f 2.50 per jaar lid van datzelfde com-
ité te worden, met welks streven zij zich zoo ge-
heel konden vereenigen, hebben zij met hun kin-
deren al eens over dat mooie streven gesproken?
Hebben zij al eens gepoogd de jeugd, om welke het
hier gaat, hun kinderen, in te wijden in de schoone
gedachte, waaraan deze beweging ontsproten is? En
hebben zij allen, nadat hun kaartje in Rotterdam
was bezorgd, er zelf nog wel eens over nagedacht,
welke de gevolgen zouden kunnen zijn geweest, in-
dien zij op dien weg van belangstelling waren
voortgegaan en welke de gevolgen zullen zijn,

Feuilleton.

Even naar Java.
(Uittreksels uit reisbrieven).

(Vervolg).

De traditioneele onderwijzer uit de hei, die met zijn
groot gezin en minimale goede manieren, zich beklagde,
dat hij niet genoeg kreeg, is altijd een uitzonderingsgeval
geweest. Bovendien Indië werkt zeer sterk beschavend
op burgerlijke individuen; op de terugreis hinderen den ex-
henderhutter hoogstens zijne accentresten en is hij een be-
schaafd tafelgast geworden. Voor die menschen zijn de
gefarcieerde kalkoenen heusch niet noodig, en voor nie-
mand.

Het eenige motief, dat ten deze nog overblijft, is het feit,
dat het verschil tusschen de 1e en 2e klasse langzamer-
hand zooveel is weggevaagd, dat alleen bij de maaltijden
een onderscheid van betekenis kan worden gemerkt. Dit
verschil is inderdaad gering; de hutten, bediening, dek-
ruimte, zijn er eveneens goed en het feitelijk meest be-
langrijke punt, het gehalte der passagiers, toont evenmin
eenig verschil van betekenis. Wat voor bezwaar zou er
zijn, de menu's in de eerste klasse geheel gelijk samen te
stellen als in de tweede? Wil men in de schotels een,
althans schijnbaar verschil maken, dan kan ieder bekwaam
kok dat kunstje volbrengen. Een Hollander verlangt veelal
hoe de vreemdelling ergens over denkt en ook omtrent
diens oordeel, al heeft hij er niet mede te maken, kan men
gerust zijn. In de grootste en mondainste Zwitsersche hotels
bestaat de lunch uit twee gerechten en een patisserie en
het diner uit soep bovendien. Doordat men daarbij de
groente afzonderlijk opdient, lijkt 't iets meer, doch is het
dit niet. Vruchten krijgt men daar weinig, althans in den
winter. En het geheele mondaine, verwerende publiek der

Lunchroom
DE OUDE VETTE HEN
DEN HAAG bij het Stadhuis

wanneer zij zich opnieuw overgeven aan de belang-
stellingloosheid waaraan zij zich zoo lofwaardig
voor enkele oogenblikken hadden onttrokken?
Op dit alles moet een beslist *neen* worden ge-
antwoord. Want op de scholen wordt er onder de
kinderen niet over gesproken. Dat is niet de schuld
van die kinderen, het zijn de ouders die kinde-
ren wien dat verwijt treft. En ook valt het op, dat
de onderwijzers zich geheel onzijdig hielden. Tot
dusver althans. Geen hunner heeft er in de klas-
se voor welke hij staat om de jeugd voor te lichten,
met de jongens over gesproken. Het ware toch in-
derdaad geen zonde om eens *iets* te vertellen van
de aanstaande plannen en om op die wijze een
aanvang te maken met het kweken van *eerste* be-
langstelling voor datgene, dat toch ongetwijfeld
later de belangstelling in hooge mate zal gaan vor-
deren. Hoe komt dat? Vanwaar die absolute be-
langstellingloosheid, die matte stemming bij de
dames en heeren van ons onderwijs? Is men in die
kringen zelf niet op de hoogte van elementaire
kennis van Indische zaken? Of vreest men, dat
zich onder de jeugd een paniek zal ontketenen, als
haar wordt verteld van wat mannen van kennis en
invloed hebben tot stand gebracht in haar belang?
En dus in het belang van het Nederlandsche volk
in alle lagen.

Hoe het zij, één ding is zeker: wanneer hierin
geen verandering komt, zal het Indische Onder-
wijs-Comité, ondanks zijn invloed en de groote
krachten waarover het op intellectueel gebied be-
schikt, *niet slagen*. Dan zal het ideaal, dat deze
mannen van naam en van invloed bezielt, in den
doofpot belanden en daar op een dikke laag asch
van onverschilligheid, na zelve te zijn uitgegloeid,
blijven rusten. Eeuwen. Altijd!

Deze poging *moet* slagen. Zij is voorbereid door
mannen van intellect, begiftigd met ongemeene
organisatorischen zin. Mannen met liefde voor
Indië en Nederland, die getoond hebben open oog-
te hebben voor wat de toekomst kan baren. Deze
mannen van naam hebben zich vereenigd te slagen
in hun streven om Nederland eens voor een ramp
te behoeden. En zij deden dit belangeloos. Geen

Zwitsersche Palaces en 't Hollandse Noordwijk, is er vol-
maakt mede tevreden.

Nog dit: in de 2e klasse Zwitsersche hotels zijn de menu's
precies gelijk aan die in de eerste klasse. In hetgeen voor-
gezet wordt, is ook nauwelijks een verschil te vinden.
Alleen de producten der pasteibakkers zijn er iets eenvon-
diger.

Beter bewijs dus, dat het ook op onze stoomers eenvon-
diger kan, is moeielijk denkbaar, en dat dit dan ook be-
hoort te veranderen kan mijns inziens geen tegenspraak
velen. Men behoeft geen beroepskok te zijn om te durven
ramen, dat een „versobering“ van het 1e klasse mailmenu
tot het Zwitsersche „Palace“ peil per passagier f 50.— bes-
paring geeft op het traject Priok-Europa. Waar de passag-
giersvaart volstrekt niet voordeel is, stel ik niet voor de
passagetarieven daarmede te verlagen. Laten de maats-
schappijen die besparing gerust houden, want het is geen
hoofdzaak in wiens zakken die terecht komt, maar wel,
dat door verandering van de benauwende inzichten een
einde gemaakt wordt aan onnoodig verbruik van kostbare
voedingsstoffen, aan weezinwekkende verspilling.

Het lijkt wel, of het vele, dat er in deze dagen terecht
gezegd wordt over versobering van onze reeds voor normale
tijden overdreven weelde, voor zeer velen nog is „geklets
in de ruimte“, hoogstens toepasselijk voor anderen, niet
voor hen zelf. Het zou heilzaam zijn, wanneer directies van
grootte ondernemingen, als onze scheepvaartmaatschappijen
zijn, ten deze niet voortgingen een onsympathiek siecht
voorbeld te geven.

In verband met de voeding aan boord nog even over iets.
wat daarmede direct verband houdt: Men doet veel moeite,
tot nu toe zonder succes, ook een aandeel te veroveren in
het internationale verkeer tusschen Singapore en Europa.
Mijns inziens zal dit, zool niet op andere gronden, vol-
slagen stranden op de voedingskwestie. Een Engelsman
of Amerikaan lust onze keuken niet. Alles is veel te vet,
„to riek“. Ook in Zwitserland koopt men naar Engelschen
smaak. De vele massa's vet, waarmede men ten onzen
alles toebereidt, zijn nu eenmaal onherroepelijk verbou-
den aan de Hollandsche tafel. Een rechtgeaard Hollander

Piano's **Orgels**
C. A. J. VAN KALMTHOUT
Tel. 1562 NIJMEGEN Tel. 1562
Bisschop Hamerstraat 1-1a
Vleugels **Kunstspelpiano's**

MIDDELBARE TECHNISCHE SCHOOL Thomsonlaan 92 'S-GRAVENHAGE

OPLEIDING binnen 8-10 maanden voor het Kon. Staatsdiploma voor Machinisten, tevens opleiding voor Opzichter b. d. Staatsspoor in Ned.-Indië met diploma der school, akte Wiskunde en Machineteekenen en Opzichter van den Waterstaat.

INTERNAAT EN EXTERNAAT

Vele referentiën - Spoedige aanmelding

DAG- EN AVONDLESSEN

Spreekuren van 12-2.30 en van 6-8 uur

Algemeen Nederlandsch Verbond.

Groep Suriname.

Ontvangen - ter inzage op de leeszaal, Heulstraat 17 - het programma met tekstboekje van den kunstavond ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van het Alg. Ned. Verbond op Donderdag 24 Mei 1923, des avonds te 8 uur, in het Tooneelgebouw „Talia” te Paramaribo.

Het programma bevat aan de binnenzijde het portret van Dr. H. J. Kievit de Jonge en voorts den tekst der gezongen liederen en mededeelingen omtrent het streven van het verbond en van de groep Suriname in het bijzonder. Tevens een opgave van hetgeen door dien groep gedurende het tijdvak 1898-1923 werd verricht. Ten slotte eenige „Dietische gedachten” en een lijstje der Zusterverenigingen werkende voor land en volk, waaronder ook de Vereniging „Oost en West”.

Bond van Surinamers in Nederland.

Wij ontvingen het verslag van de vierde jaarvergadering, gehouden in het gebouw „Salvatori”, te Amsterdam, op 22 Januari 1923.

Het verslag ligt ter inzage voor belangstellenden op de Leeszaal, Heulstraat 17.

In het openingswoord van den Voorzitter, den heer J. J. Gemmel, leest men o.m., dat de Bond krachtig zal medewerken tot het vormen van een flink stamkapitaal voor de Stichting „Steu voor Studeerenden in West-Indië” en voorts dat door den Bond deelgenomen werd aan de Indische tentoonstelling van „Bocatan” te Scheveningen.

De Bond doet wat hij kan in verband met den stand der geldmiddelen. Hij werkt hard en daarom is het te meer te betreuren, dat geklaagd moet worden over nalatigheid van leden in het nakomen hunner financiële verplichtingen. Het is bekend, dat het Bestuur tijd noch moeite ontziet om den Bond tot bloei te brengen; hij kan daarom aan-

den administrateur. De klok staat op kwart vóór twaalf. Eenige der tamme Hollanders spreken af hun bezwaren in te brengen, minder vanwege de rook dan om eens te zien, wat men doel zal. Administrateur-purser krijgt dat in de gaten, verdwijnt spoorloos in de dienstgang en laat zich eerst na twaalfven weer vangen.....

Willen de directies zich eens zeer verdienstelijk maken, ook voor ons Indisch publiek, laten ze dan een prijsvraag uitschrijven voor een passende kleeding voor Indische bedienden. Nog steeds verschijnen, zoodra de koudere zón bereikt wordt plotseling een groot aantal alledwaast uitgedoste wezens aan dek, die bij nader onderzoek de baboes blijken te zijn, die te voren, in hun eenvoudige Indische dracht bijna onbemerkt zich overal bewegen. Tot enkele uitzonderingen bleek, dat het volstrekt niet onmogelijk is een warmer costume voor deze menschen te maken, ook volstrekt niet duur, maar het gemis aan modellen alleen is oorzaak van bedoelde onmenswaardige dekparade.

Een ander punt van belang voor den passagier betreft de voorbereiding van excursies aan wal. Met lofwaardige zorg regelt de kapitein de vaart, zoo dat, als 't niet al te veel tijdverlies geeft, men overdag te Singapore en Colombo vertoeft, maar het geeft zeer veel gerief, wanneer men te voren ingelicht wordt over die plaatsen, b.v. auto's kan bestellen en dergelijke zaken voorbereiden, hetzelfde geldt de cindhavens. Daartoe is niet voldoende het verspreiden van eenige advertenties. Op sommige stoomers treft men een administrateur, die alles weet en zich bemoeit met gemeenschappelijke bestelling van auto's, hotels, enz., dan loopt alles vlot, maar niet allen achten dit met hun waardigheid passend en weer anderen zijn hoogst welwillend, doch weten er niets van. Zonder dat dit iets kost of veel last geeft, is ten deze den passagiers veel teleurstelling te besparen. De meeste menschen maken de reis maar ééns in de zes jaren of langer en in dien tijd verandert er nog al eens wat.

(Wordt vervolgd).

GROTE SORTERING LINGERIE EN HUISHOUD-GOEDEREN

INDIESE UITRUSTINGEN HUWELIKSUITZETTEN

v. s.

GERZON

LOUIS ZELDENRUST

GEDIPLOMEERD DAMESKAPPER Premier Prix Academie Nationale, Paris

PLEIN 16 - TEL. H. 5460 - DEN HAAG

HAARWERKEN (Speciale bewerking voor de Tropen) HENNÉ APPLICATIES (Onschadelijk haarkleuren) Ondulation Permanente (best. tegen atmosph. invl.) FRANSCHER MODELHOEDEN en PARFUMERIEËN

P. VAN DEN BRUL

Veenestraat 15 Den Haag

Amsterdam, Hoon, Leeuwarden, Groningen, Hilversum

Heeren-, Jongens- en Kinderkleeding

Speciale afdeling voor

Kleeding naar Maat

ARBEIDSBEURS VOOR DEN OUD-IND. MILITAIR

Gevestigd te NIJMEGEN

Oude Varkensmarkt 41-43 Telefoon 1867

Geopend van 9-12 v.m. en van 2-4 uur n.m.

Zaterdag na 12 uur gesloten.

Directeur: A. VAN BOXTEL,

Correspondentschappen in vele plaatsen.

Correspondentschap te

AMSTERDAM, J. van Loggem, Cilliersstraat 30.

DEN HAAG, G. J. L. Verhoeven, Halleystaat 63.

ROTTERDAM, J. F. Ferwerda, Calandstraat 24a.

ARNHEM, G. J. Hoesink, Emmastraat 58.

X.X. Werkgevers!

Bovengenoemde Beurs stelt zich ten doel Oud-Indische Militairen aan den arbeid te helpen.

Zij is nagenoeg te allen tijde in staat om degelijke Oud-Indische Militairen beschikbaar te stellen voor verschillende betrekkingen, als bijvoorbeeld:

Boekhouder, Kantoorbediende, Concierge, Huisbewaarder, Portier, Fabrieksopzichter en -waker, Jachttopziener, Magazijnmeester, Magazijnknecht, Wissellooper, Ploegbaas, Depôthouder, Huisknecht, Hulpmonteur, Stoker Centrale Verwarming, Knecht van de Apotheek en ander personeel voor Zieken- en Weeshuizen, waaronder ook gediplomeerde Verplegers, Controleurs en Wakers voor den Nachtveiligheidsdienst, Telegrafisten en Telefonisten, Koks, enz., waaronder geschoold Personeel.

De personen zijn allen vrij van militaire plichten. Gaarne houdt zij zich aanbevolen voor Uwe aanvragen om personeel, zoowel hier te lande als in Ned. Oost- en West-Indië.

acht naar gewin, geen jacht naar promotie. Niets van deze allen! Zuivere belangstelling en groote ijde voor hun ideaal heeft hen te zaam gebracht. Het mag niet uit het oog worden verloren. En hoewel deze liefde en die groote, onbaatzuchtige belangstelling, zij mogen door het Nederlandsche volk niet worden gesaboteerd, omdat dit niets aan de dank verdient! Deze sabotage is een misdaad, die niet aan zichzelf begaat, waarvan het eenmaal zelf de weeten zal hebben te dragen en die onherstelbaar is, wanneer eenmaal het vonnis zichzelf zal hebben voltrokken.

Nederland moet zich mobiliseeren. Niet enkele mannen van het comité, of de een of andere „wilt-artikelen-schrijver. Neen, gansch het Nederlandsche volk! De geecele groote en kleinere dag- en weekbladen-bend publiceerde iedere week een belang artikel, een ieder die schrijven kan moet er Indië schrijven en als hij van Indië niets af weet, omdat hij er nimmer geweest is, dan kan hij schrijven over de neven-factoren, die de actie van het comité schragen en die er vele zijn. Maar alles iedereen moet worden gemobiliseerd. Het Indië Onderwijs-Comité eischt het, omdat het een noodzakelijk, algemeen belang is, uit drang van noodzakelijkheid geboren. Onverschilligheid dient plaats te maken voor belangstelling en zelfzucht moet veld te ruimen voor de belangen van het algemeen.

Nederland moet en Nederland zal geheel worden gemobiliseerd. Niet slechts de kleine kring van mannen, die voorheen tóch reeds belangstelling toonden, maar allen, of zij geld verdienen aan Indië of niet, of zij er geen verloofde of wel een zoon hebben wonen, wij allen hebben een en hetzelfde belang bij het behoud en den vooruitgang van onze Indië en daarom: op voor dit belang. En direct voor het te laat zal zijn!

Nederland, mobiliseert u!

P. J. ZÜRCHER Jr.

langt niet anders, doch een buitenlander went er nooit. Men zal er dus misschien nu en dan eens een vangen, maar een lang traject maken ze voor geen tweede keer. Heel erg is dit mijns inziens niet. Hoe men Engelschen naloopt, zij voelen zich onder een Hollandsch-Indisch vliek niet thuis. Hoogstens amuseeren ze zich met de schijnzelen van Engelsche ziekte bij den staf, de dames der jongelui, die op school erg hun best hebben gedaan om de talen. Maar dit is alleen aardig voor een kort oogenblik.

Op de Lloydbooten geldt nog voor de dranken het bonnet, bij de Nederland is dit afgeschaft. Dit laatste zeer ongerief der passagiers, want het telkens betalen, ook bij er boekjes met geldbons, is zeer vervelend, terwijl bovendien aanleiding geeft, dat het fooien-systeem zich overreidt, hetgeen ook geen voordeel is.

Op de illustratie nog een kleine, ware geschiedenis: Op de Hollandsche mailboot kwam een vrij groot aantal passagiers voor Indië reeds in Nederland aan boord. Na een machtige overvaart, komt men in rustig water te Southampton. Een paar dames verstouten zich in het salon een beetje op te steken. Ernstig verbod van den administrateur nog eens zwaar onderstreept door een medevarenden bestuur van de stoomvaart-maatschappij.

Op een dag oponthoud zal men weer vertrekken. Men aan hoort een twintigtal Engelsche misses en mississen en een paar heeren. Een zeer eenvoudig gezelschap van middelbaren leeftijd. De nu tot purser geproceerde administrateur en de inspecteur ontvangen deze bezoekers vreugdevol en minzaam. Een kwartiertje vóór vertrek komen ze nog eens zien of de gasten contable zijn. Maar oh schrik..... een zware walm van de castles en Virginia slaat uit de salon, waar nagekomen allen in volmaakte gemoedsrust zitten te dampen. Het leedvermaak bij de Hollanders! Purser verdwijnt naar zijn hut. Spoedigst prikt een hofmeester een klein papiertje op 't groote bord voor aankondiging van waarop staat: dat, tenzij er bezwaar tegen gemaakt wordt door anderen, er gerookt zou worden in den salon. De heer heeft zijn bezwaren vóór 12 uur mede te deelen aan

HOFLAND - DEN HAAG

Woning-Inrichter

Behanger - Stoffeerder

BESCHIKBAAR.

GEDOORNSTRAAT 66 - TEL. M. 5369 - POST-GIRO 65938

**Garage MERCURIUS
KUIJPER & Co**
VAN SLINGELANDTSTR. 16 - DEN HAAG
TEL. SCH. 1198.

**Anfa Zijspanwagens
Ace- en
:: Indian-Motoren ::**

FORD Automobielen

MEDICINALE KRUIDEN
van A. KRAJENBRINK, Soerabaja, Java (N.O.I.)

DIABETA tegen Suikerziekte in elk stadium
AGENTIA tegen Verval van Krachten, Uitputting, Zwakte
PANAS tegen Malaria
RHOÏDIN tegen Aambeien (haemorrhoiden)
ABDOMIN tegen Dysenterie, Chronische Diarree
LAXA tegen Vetzucht, Hardlijvigheid

Verkrijgbaar bij de „Centraal Apotheek
„DE KOEDOE”, Fred. Hendriklaan 166,
Scheveningen, Telefoon Sch. 1053.

ROVER LEVERANCIER OSMOND
OOST EN WEST

RIJWIELEN
BIJ
J.H.C. MERCKEL
PARKSTRAAT 67 - TEL. H. 3127
BEEKLAAN 355 - TEL. M. 461
DEN HAAG

VERZENDT NAAR
ALL STEEL OOST EN WEST BATAVIER

FRANÇOIS BLOM'S
MODERNE KOOKKUNST



Het uitgebreidste Kookboek
Geb. in linnen Stempelband
f 5.50

Verkrijgbaar bij den Boekhandel en bij de
Uitgeefster, Nobelstraat 20, Den Haag.

COLUMBUSSTRAAT 159
TEL. M. 5307

J. Julius Oppenheim
FOTOGRAAF
EX-OPERATEUR v.d. „SKETCH”

spraak maken op waardeering, welke hem evenwel, tot schade van den Bond, van de zijde van sommige landgenooten-leden onthouden wordt. Het Bestuur bleef nagenoeg ongewijzigd (alleen de secretaris trad af). Het ledental bedraagt ± 500. Versterking der geldmiddelen is dringend noodig. Moge velen zich geroepen voelen hun steun aan deze nuttige vereeniging te schenken.

Ook ontvingen wij een verslag van de vergadering van 1 Juli 1923, des avonds 8 uur, in Hotel „Americain” te Amsterdam, gehouden, waarbij aanwezig 29 leden, 2 donatrices, 8 introduce's.

Om half negen opent de voorz. de verg.; spreekt z'n spijt uit over de slechte opkomst, prijst echter de trouw der aanwezigen, steeds hetzelfde troepje, de kern van den Bond.

Daarna herdenkt hij in een kort openingswoord de emancipatie en roemt het initiatief van Willem III, leidt den spreker van den avond, Dr. Rellum, in en verzoekt den aanwezigen door opstaan, hulde te brengen aan H. M. de Koningin, hetgeen geschiedt.

De 2e secretaris leest de notulen voor van de vorige vergadering.

De hr. G. Wong-Lung-Hing, commissaris voor Rotterdam, protesteert tegen het verwijt v. d. voorzitter betreffende gemis aan solidariteitsgevoel. De Rotterdamsche leden worden als stiefkinderen behandeld, omdat zij door financiële depressie tijdelijk hun contributies niet konden aanzuiveren; hun commissaris wordt van belangrijke zaken onkundig gehouden. Daarom zullen zij zich en bloc laten roeyeren. Verder is de hr. Wong tegen aansluiting bij de Burgerwacht, omdat de Bond geen politieke propaganda mag voeren. De Voorzitter repliceert. De Bond, die niet kapitaalkrachtig is, kan geen leden aanhouden, die meer dan 4 jaar contributie schuldig zijn. Het hoofddoel v. d. Bond mag niet zijn het steunen van noodlijdende leden. Vergaderingen in Den Haag en te Rotterdam zijn te kostbaar om vaak te worden georganiseerd. De Burgerwacht is geen politieke instelling (in antwoord op protest tegen aansluiting).

De hr. v. d. Brugh, secr. v. h. Hoofdbest. der Ver. Oost en West, verlaat de vergadering. Hierna doet de Voorzitter eenige mededeelingen omtrent ingekomen brieven, bezoek aan Dordrecht enz. De Surinaamse film zal op verzoek van den Voorzitter misschien kosteloos worden afgestaan door het A. N. V. Verder doet de Voorz. verslag van den boottocht, die als geslaagd beschouwd mag worden. De kosten van inkomsten en uitgaven hielden elkaar juist in evenwicht, hetgeen ook de bedoeling was. Uit het behaalde succes put het bestuur moed om voor te stellen een tochtje naar Volendam en Marken, tegen het begin der volgende maand. Na eenig heen en weer praten wordt hiertoe besloten en wordt een commissie benoemd, bestaande uit den 2en secretaris, de dames M. Vierdag en A. Gemmel en den heer L. Daale, om den tocht nader te regelen. De hr. G. Wong laat weer een protest hooren tegen de „uitsluiting” van de Rotterdammers bij de Vecht-excursie, meent verder dat een afschrift der notulen behoort te worden doorgezonden aan de afdelingen en besluit men de reeds geuite bedreiging: dat Rotterdam zal uitreden als aan z'n grieven niet wordt tegemoet gekomen. De hr. Liems, ex-secretaris, meent dat een verkort verslag der handelingen zeker naar de afdelingen mag gaan. Ten slotte belooft de 2e secretaris den afdelingscommissarissen verslagen te zenden en wordt de militante Rotterdammer gemachtigd vergaderingen te beleggen, mits hij zorgt, dat de achterstand worde aangezuiverd. De hr. Liems interpeleert omtrent de commissie-Platt. De hr. Wong vraagt: wat de positie is der commissarissen. De Voorzitter antwoordt, dat ze beschouwd worden als bijzondere leden als een soort bestuursleden.

De hr. Corsten richt een woord van warme hulde

BESCHIKBAAR.

**Voor een Rijwiel gaat men bij de
Fa TIMMERMAN & Co.**
JAVASTR. 40 TASMANSTR. 147 PLETERIJSTR. 170
Tel. H. 219 Tel. M. 2509 Tel. H. 3742

**HIMA
RUDGE-WHITWORTH
GOUDSTER RIJWIELEN**

en erkentelijkheid tot den Voorzitter voor diens krachtigen steun en voorlichting bij zijne aankomst in A'dam. Slecht gedrag van sommige landgenooten is oorzaak van wanclanken in Suriname. Des te meer lof verdienen de anderen, die ernstig trachten hier vooruit te komen. Wekt op tot contributiebetaling, want zonder geld kan geene vereeniging bestaan. De Voorzitter dankt voor de hartelijke toespraak.

De hr. Petit, secr. van afd. Amsterdam v. d. Ver. Oost en West, houdt een korte, hartelijke speech, waarin hij zegt, dat hoewel het sinds kort is, dat hij kennis heeft mogen maken met den Bond en den Voorzitter, hij in die korte spanne tijds beide heeft leeren waardeeren. Hij is dan ook bereid, waar noodig, krachtig den Bond te steunen en spreekt ook uit naam van de Ver. Oost en West, die hij hier vertegenwoordigt en van de „Old Fellows”.

Verder wordt nog gesproken over de voorbereiding van de herdenking van het jubileum der Koninkrijken.

Het Koninkrijk der Nederlanden omvat het grondgebied van Nederland, Nederl.-Indië, Suriname en Curaçao.

Art. 1 van de Grondwet van het Koninkrijk der Nederlanden.

ningin door een kunstavond met Surinaamsche tafereelen en apotheose, waarvoor de hr. Scheukel aangezocht en bereid bevonden is.

Nu is aan de orde punt 6: Lezing over den Emancipatie door den 2en secretaris, dr. A. R. Rellum. Deze houdt eene opwekkende lezing van algemeene strekking, waarin hij duidelijk naar voren brengt de beteekenis van slavernij, slavenhandel en emancipatie voor den neger in het algemeen en den Surinaamsche neger in 't bijzonder, verklaart er trotsch op te zijn neger te heeten en in deze vergadering de vertegenwoordiger en exponent der Pan-Afrikaansche gedachte te mogen zijn. Aan het eind van zijne lezing, die met luid applaus begroet werd, wakte hij op tot het laten vallen van alle scheidsmuren van vooroordeel, tusschen afstammelingen van één ras, loten van één stam en wijst naar Noord-Amerika als het geestelijk hoofdkwartier van den rasbewusten neger.

De Voorzitter dankt den lezer en stelt voor een telegram van hulde te zenden aan de Koningin voor het initiatief van haar Vader, Willem III, dat tot de emancipatie zou hebben geleid. De 2e secr. bestrijdt dit voorstel op grond van onjuistheid der toelichting en toont aan dat de emancipatie niet door persoonlijk ingrijpen van den toen regerende Vorst is ontstaan, zoodat de grond voor het voorstel vervalt. Bij stemming door zitting en opstaan stemt de vergadering unaniem tegen, op den Voorzitter na. Hierna sluit de Voorzitter de bijeenkomst omstreeks elf uur.

Namens den B. v. Surinamers
de 2e Secretaris,
Dr. ALBERT R. RELLUM.

Ingezonden.

's-Gravenhage, 15 Juli 1923.
Aan
de Redactie-Commissie van het
Koloniaal Weekblad.

M. H.

Bij het lezen van het laatste nummer van het K. W. viel mij het volgende in.

Wanneer in ons gezin iets bijzonders gebeurt b.v. een verloving, huwelijk, geboorte of sterfgeval plaats heeft, dan adverteeren wij in een of meer plaatselijke bladen en zenden misschien nog kaarten aan de meer intieme bekenden — voor zoover wij hunne adressen weten — maar verder gaat men gewoonlijk niet.

Van advertentiën in Indische bladen komt doorgaans niets; trouwens dat zou meestal ook niet veel baten, want die couranten hebben als regel slechts een beperkte kring

**ERNEST CASSUTTO
TANDARTS**
(Lid van de Vereeniging „Oost en West”)
Assistent: A. LATERMANN, Tandarts
Prins Mauritsplein 3
Telefoon SCH. 61 (Vroeger Fred. Hendriklaan)
Spreekuren: alle werkdagen 9-11 en 1-3
LAGE VASTE tarieven

CORN. VAN DER SLUIJS

BINNENHUISARCHITECTUUR, MEUBELS, STOFFEN, ENZ.

ALLEEN NOORDEINDE 162A.

DEN HAAG

TELEFOON 4782

Persoverzicht uit de Indische Bladen en Tijdschriften.

UIT DE EUROPEESCHE PERS.

Egypte en Indië.

De heer Van Ghert heeft, evenals de Java Bode, aanstoot genomen aan de uitspraken van Graaf van Limburg Stirum; in zijn blad, de *Nwe Soer. Crt.*, schrijft hij o.m.:

Wat graaf Van Limburg Stirum in zijn gesprek met mr. Wormser niet heeft doen uitkomen, is: dat de klasse van „intellectueelen” in Egypte naar verhouding veel talrijker is dan in Indië; dat deze intellectueelen reeds een zekere politieke training hebben doorgemaakt; dat uit hun rijen eenige werkelijk begaafde mannen zijn voortgekomen, zooals b.v. Zagloel Pasja; ten slotte: dat er in Egypte reeds een inheemsche middenstand bestaat, zoodat men voor de economische ontwikkeling van het land toch niet uitsluitend is aangewezen op buitenlandsch kapitaal.

Men vergelijk hiermede eens den toestand in Ned.-Indië! Waar zijn de superieure mannen, aan wie de regeering kan worden toevertrouwd? Waar is de klasse, die economischen weerstand bezit? Waar zijn de inheemsche kapitalisten, die, als het vreemde kapitaal zich terugtrekt, in staat zouden zijn; met hun geld de bronnen van welvaart aan te boren?

Ze zijn er niet! En ze zullen er over een halve eeuw vermoedelijk ook nog wel niet zijn!

„De kwestie van zelfbestuur is in Egypte geen vraagstuk meer”, verzekert graaf Van Limburg Stirum, en hij knoopt er meteen een opmerking omtrent de toekomstige autonomie van Ned.-Indië aan vast.

Maar de dingen, die hij samenvoegt, zijn niet gelijk; een Egyptenaar staat intellectueel hooger dan een Javaan; hij is energiek en ziet het nut in van spaarzaamheid; beter Mohamedaan dan de Javaan, is de Egyptenaar toch minder fatalistisch aangelegd; hij weet bijvoorbeeld, dat, als hij-zelf niet de handen uit de mouwen steekt, anderen het werk ook niet voor hem zullen doen.

Ziedaar het groote verschil!

De bevolking van Ned.-Indië is achterlijk in alle opzichten; vanzelf heeft zij dus nog een zeer langen leeftijd door te maken vóór van meerdere politieke zelfstandigheid sprake kan zijn; haar nu reeds, of binnen afzienbaren tijd, autonomie verleen, zou beteekenen: deze schoone landen wilens en wetens naar den afgrond drijven.

De meest oprechte overtuiging van een ex-landvoogd stoot niet omver de waarheid, dat een volk zonder economisch weerstandsvermogen nooit zijn zelfstandigheid zal kunnen behouden. De taak eens „overheerschers” wijst zich hier dus vanzelf, en zoolang de verheven geesten, die de politiek der Regeering critiseeren, niet kunnen aantonen, dat het Gouvernement opzettelijk dezen plicht verwaarloost, zoolang kan men spreken van een zegenrijk bestuur.

Dat de toekenning van de autonomie door inheemschen, die reeds oordeel des onderscheids bezitten, als een toekomst-ideaal wordt beschouwd, is volkomen begrijpelijk; maar eene Regeering, die te spoedig de banden slaakt en den schijnt voor het wezen neemt, zou aan het volk, dat zij bestuurt, eer een misdaad begaan, dan het een dienst bewijzen.

Wat Egypte ten slotte betreft, zeker loont het de moeite, den gang der gebeurtenissen daar te lande met aandacht te volgen, zooals elk experiment op staatkundig gebied belangstelling verdient; maar men trede niet — het zij met eerbied gezegd — in vergelijkingen, die, door het groote verschil der objecten, kant noch wal raken!

Drogisterij „DE SALAK”

Molenstraat 67 hoek Prinsesstraat
Telefoon H. 2849



Het betrouwbaarste en goedkoopste adres
Indische Geneesmiddelen

MEUBELLEN

INKOOP VERKOOP

FIRMA G. JONKER

1ste v. d. Boschstraat 77

's-Gravenhage Tel. Bez. 142

Belast zich met alle voorkomende aangelegenheden in deze branche, o.a. Behangen, Stoffeeren, Verhuizen, Taxatie, enz. enz.

BESCHIKBAAR.

VERZAMELAARS

Zij, die Kunstvoorwerpen willen verkopen of hunne verzameling wenschen te completeeren, worden attent gemaakt op de rubriek Vraag en Aanbod in het Maandblad

NEDERLANDSCH-INDIË OUD EN NIEUW

Prijs f 2.50 per annonce van ten hoogste vijf regels. Ter kennismaking wordt op aanvraag gratis een nummer van ons Maandblad toegezonden

NOBELSTRAAT 20 TEL. H. 1987*

DEN HAAG

Naamlooze Vennootschap

Luxe-Auto Verhuuronderneming

voorheen P. J. JANSEN

Eenig adres: Koninginnegracht 10.

(over Hoofd-Ingang Dierentuin)

te 's-Gravenhage.

Men lette op de Tel.-Nos. H 851 en H 852

Auto's voor Trouwgelegenheden
en Maand-Auto's

Dag en Nacht geopend

ers en dan nog alleen op de plaats waar ze worden uitgegeven.
Het gevolg van dezen toestand is dat, wat er in oude familiegebeurtenissen slechts bekend raakt bij de meer intieme vrienden en bij een gedeelte onzer stadgenooten.

Toch hebben Indische menschen gewoonlijk een groot aantal bekenden, verspreid over Nederland en Indië, misschien zowat over de geheele aarde, die wel is waar niet zóó de interne behoeven dat men ze een kaart zendt, maar wier belangstelling men toch voldoende overtuigd is, dat men ze gaarne met de bijzondere gebeurtenissen in ons land in kennis zou stellen, als men dat op een geschikte niet te kostbare manier kon doen.

Die allen worden bij de gebruikelijke manier van bekendmaken niet door ons bereikt en blijven dus in onwetendheid. Dat is jammer!
Men zou men hieraan op uitstekende wijze zonder veel kosten kunnen tegemoet komen door zijn familie-advertenties te doen opnemen in het alom verspreid en veel gelezen Koloniaal Weekblad.

Het blad zou er door winnen aan aantrekkelijkheid en advertentiekosten kunnen een haar welkomen steun voor haar vormen.

Mocht U met deze gedachte instemmen, dan vindt U t.z.t. licht eens een gelegenheid om haar ten beste van het K. Weekblad te werken en tot uitvoering te brengen

Hoogachtend,
Uw dienstwillige

Dit denkbeeld lijkt ons uitnemend toe en gaarne openen wij u dadelijk de gelegenheid tot uitvoering daarvan met een speciale kolom voor Familie-advertenties. Voor inlichtingen betreffende wende men zich tot de Drukkerij Ten Hagen, Nobelstraat 20, Den Haag. RED.-COMM.

Van groot belang voor Verlofgangers en Repatriërenden.

Geachte Redactie!

Vergun mij, al verliet ik voor enkele jaren ons schoon Indië, nog een enkele maal mijne belangstelling te mogen laten voor wat betreft een vraagstuk van de eerste orde allen, die, hetzij naar Holland terugkeren of als verlofgangers een kort poosje in het vaderland komen doorbrengen.

De eerste en grootste moeilijkheid is dan deze: hoe kom ik voorloopig aan een geschikte woning, goed, frisch, niet te klein en niet te klein; behoorlijk gemeubeld.

Voor velen was de oplossing van het „woon-vraagstuk” intens moeilijk, dat het een schaduw wierp op het gehele verlof.

Daar nu was mij aanleiding om in Holland zijnde eens rond te zien of op een of andere wijze hieraan kon worden tegemoet gekomen, en werd te Rotterdam mijn aandacht gevestigd op een al ruim tien jaren bestaande instelling, die m.i. voor repatriërenden en verlofgangers van groote beteekenis is. Deze instelling draagt den naam van „s Zomers Woning”, gevestigd te Rotterdam, kantoor: Noordsingel 26a. Directeur is de heer H. A. C. v. d. Kraan, lid van den Nederlandschen Gemeenteraad.

De commissarissen zijn welbekende heeren: G. L. M. van der Mees P.R.zn. (Firma R. Mees en Zoonen); J. Wierdsma; W. C. Hudig en J. C. Vaes.

Het kapitaal der vereniging is bijeengebracht deels door de leden, die des zomers van de vakantieverblijven gebruik maken, deels door groote Bankinstellingen als Mees & Maatschappij en particulieren als A. G. Kröller, Otto Schulin, B. E. Ruys, e.a.

Het doel der instelling is goede en goedkope huizen te bouwen tegen zoo laag mogelijke prijs. Nu reeds heeft de Vereniging Buiten er een kleine zestig in eigendom in alle deelen des lands als Scheveningen, Katwijk aan Zee, Oostvoorne, Zandvoort, Amersfoort, Baarn, Ulvenhout, enz., enz. heeft de Vereniging tw eeHotels. Vooral in het najaar, en voorjaar zijn de prijzen heel laag. Voor slechts vijf gulden per maand heeft men vanaf 1 October tot en met April b.v. een geheel vrij gemeubeld huis te Baarn met zeven kamers en een keuken. Te Scheveningen b.v. een kamer, vier kamers en keuken voor hetzelfde bedrag; of honderd gulden per maand een geheel vrij beneden- of bovenhuis, elk met minstens zes of zeven kamers.

Het komt mij voor, dat deze instelling, voor hen die hun vakantie in Holland willen doorbrengen buiten, in die behoefte voorziet en het zeker aanbeveling verdient daarvoor goede nota te nemen.

Mijn dank voor opname in Uw blad,
EEN VERLOFGANGER.

Confiserie en Chocolaterie Royales

J. A. KRUL

Salon de Rafraichissements

NOORDEINDE 44 DEN HAAG

't SPORTHUIS
v/h E. ARNOUITS
GRAVENSTRAAT tegenover de Bonneterie DEN HAAG

**HEEREN
MODE
ARTIKELEN**



PRIMA
Engelsche
Regenjassen
voor
Dames en Heeren.

Boorden

NEDERL.-INDIË, OUD EN NIEUW
NOBELSTRAAT 20 'S-GRAVENHAGE

Programma voor Jaargang VIII
(MEI 1923—APRIL 1924)

Behalve die van actueelen aard, zullen de volgende rijk geïllustreerde artikelen in den achtsten jaargang worden opgenomen:

- Prof. J. F. VAN BEMMELEN, Nederl.-Indische dieren.
 - Dr. F. D. K. BOSCH, Een hypothese omtrent den oorsprong der Hindoe-Javaansche kunst.
 - J. G. DOORMAN, In de Preanger.
 - Vormen van het Oostersch despotisme in de dagen der Oost-Indische Compagnie.
 - T. VAN ERP, Voorstellingen van vaartuigen op de reliefs van den Boroboedoer.
 - Het Kala-Makara-ornament in de Hindu-Javaansche kunst.
 - T. ESSER, De feestelijkheden van den Oost-Javaan.
 - J. E. JASPER, Naar den top van den berg Slamet.
 - G. KALFF, Blitar.
 - JAAP KOOL, Over Gongs en Ankleongs.
 - Prof. N. J. KROM, De waardeering der Hindoe-Javaansche kunst.
 - Prof. J. A. LOEBER, Een oeroud wapen. II. Het blaasroer in Europa.
 - Dr. J. J. PAERELS, De Indigo-cultuur.
De Katoen-cultuur.
De Gambir-cultuur.
 - Dr. EUG. M. M. PARAVICINI, Over de kapmessen van Nederlandsch-Indië.
 - Jkvr. D. VAN SCHMIDT AUF ALTENSTADT, Donorodjo. Bezoek Gouverneur-Generaal op Lombok.
 - Jhr. B. C. C. M. VAN SUCHTELEN, De ruïne van het oud-Portugeesche fort op Poeloe Endeh (Zuid-Flores).
 - K. TIDEMAN—VAN BRUGGE, Javaansch houtsnijwerk. Badplaatsen op Java.
 - J. H. DE VRIES, Een predikant-kerkafbreker.
- Waar nu acht jaren geleden dit Maandblad werd opgericht ten einde te trachten eene meerdere belangstelling voor onze Koloniën op te wekken, daar zullen wij het ten zeerste op prijs stellen indien wij ook op Uwe medewerking en steun mogen rekenen.
- Gaarne stellen wij daartoe gratis proefnummers ter beschikking en verzoeken U ons te willen opgeven aan welke adressen wij een nummer ter kennis-making mogen zenden.
- U dank zeggend voor Uwe medewerking op deze manier en ons aanbevolen houdend voor Uwe wenken, welke wellicht een verhooging van het aantal abonnemementen ten gevolge kan hebben, teekenen wij

Hoogachtend,
DIRECTIE MAANDBLAD
„NEDERL.-INDIË, OUD EN NIEUW”

ACADÉMIE DE DANSE MODERNE
N. DE PARMENTIER

Tijdens het Zomerseizoen worden de Danslessen gegeven in ons Paviljoen

DIRK HOOGENRAADSTR. 172
SCHEVENINGEN

Dansen leeren in 4 à 5 Privaatlessen
Spreekuur 11—12 u. 's-Avonds 9—10 u.

RESTAURANT „KUMMER”
Juitana van Stolberglaan 94 Tel. B. 1339

BEZORGING VAN DINERS AAN HUIS met keuze van verschillende schotels.

ZALEN DISPONIBEL voor extra Dinners en Partijen tegen niterst concurrerende prijzen.

APARTE ZAAL VOOR DAMES

De *Java-Bode* van 29 Mei voegt hier aan toe, dat de heer Van Ghert een waar woord heeft neergeschreven. Alleen lijkt het haar te generaliseerend uitgedrukt, waar hij de bevolking van Indië in alle opzichten achterlijk noemt. De bevolking van Indië is in meer dan één opzicht het tegendeel van achterlijk en er zijn reeds vrij veel intellectueele Inlanders, wier aantal constant toeneemt. Overigens is het blad het met den schrijver wel eens.

De *Sum. Post* van 2 Juni daarentegen, geeft over het gesprek met den Nederlandschen gezant te Caïro het volgende *waardeerende oordeel*:
Ziedaar eenige behartigenswaardige wenken van een staatsman, die met zijn gedachten niet aan de oppervlakte der actueele verschijnselen blijft kleven, doch dóórdringt naar den ondergrond.

Wie zich aan een ander spiegelt, spiegelt zich zacht. Op het terrein der politieke opleving van een volk zijn de uiterlijke actueele verschijnselen niet de hoofdzaak, maar intusschen wel van belang om de algemeene gesteldheid van het volk te doorzien. Wij in Indië plegen niet verder te zien dan de direct waarneembare enkele feiten, welke zich nu en dan voordoen, en aan zulke feiten geven we dan nog liefst een explicatie, welke voor ons de gemakkelijkste is en waarmede we terstond van de zaak af zijn: een paar raddraaiers hebben een eigenlijk zeer rustige, slapende, tevreden bevolking voor een moment opgehitst.

Het Britsche bestuur heeft in Egypte dezelfde fout gemaakt. „De fellah dacht slechts aan de bebouwing van zijn grond, wenscht alleen maar met rust gelaten te worden, was tevreden met het Britsche bestuur. Er waren alleen maar eenige nationalistische heethoofden, die zich geheel ten onrechte aanmatigen, het intuïtief verlangen van de massa der bevolking weer te geven.”

De Britten hebben in Egypte de vruchten van deze kortzichtigheid moeten plukken. Voor ons ligt in de Egyptische geschiedenis der laatste jaren een waarschuwing, doch vooral... leering.

De heer Van Limburg Stirum heeft deze actueele Egyptische geschiedenis blijkbaar niet alleen maar met de gewone „belangstelling” gevolgd, doch zich rekenschap gegeven van 't geen hij om zich heen zag gebeuren en waarin hij als gezant een dieperen kijk heeft kunnen slaan dan een ander, en daarbij heeft juist Indië, dat zich in een ander, vroeger stadium van ontwikkeling bevindt, hem voor den geest gestaan.

De ondervindingen, welke hij te Caïro opdoet, nu Egypte een soevereine Staat is geworden met een eigen verantwoordelijke regering en volksvertegenwoordiging, zullen misschien nog eenmaal goede vruchten afwerpen voor de voortzetting van onze taak in Indië.

De nieuwe Onderwijsbegroting.

Het *Soer. Hbl.* van 2 Juni zegt in zijne beschouwing van de begroting van onderwijs voor 1924 o.m.:

De Regeering heeft woord gehouden en haar belofte om geen vitale deelen van de onderwijsvoorziening aan te tasten ondanks alle bezuiniging, ingelost.

Het onderwijs, in al zijn schakeeringen, blijft de volle aandacht behouden, wat zeer juist is, terwijl daarnaast gezondere beginselen baan breken. Zoo is de post *beurzen voor onbemiddelde leerlingen* van de middelbare-, technische- en mulo-scholen teruggebracht van f 363.680 tot f 200.000. Niet aan waarlijk veelbelovende jongelieden wordt de kans op een beurs ontnomen, doch wél aan de groote categorie middelmatigen, die tot heden op kosten van de belastingbetalers tot overbodige en uit hun milieu gerukte pseudo-intellectueelen worden gevormd. Ook is een einde gemaakt aan het stelsel om de leerlingen van verschillende onderwijs-richtingen niet alleen gratis onderwijs, maar ook gratis huisvesting en voeding te verschaffen.

Voor 1924 wordt gerekend op de opening van

HOTEL-PENSION PHILADELPHIA
LEIDSCH KADE 94, tegenover het Leidsche Boschje.
AMSTERDAM - TEL. Z. 3275.

Zeer aanbevelenswaardig voor Indische Families.
: DAGELIJKS RIJSTAFEL :
INDISCH EN EUROPEESCH RESTAURANT.
KAMERS MET EN ZONDER BADKAMER.
Centr. Verwarming. Lift.

Hotel „PROMENADE”
Oude Schev. weg 21
TEL. SCH. 454

Aangenaam Zomer- en Winterverblijf
Prachtige ligging :: Matige Prijzen

300 nieuwe volksscholen (dessa-scholen). De bouwkosten worden door de dessa gedragen.

Het minimum *schoolgeld* voor de Hollandsch-Inlandsche school wordt gebracht op f 3 p. m. en voor de Mulo-school op f 5 p. m. Alleen door verhooging van de middelen kan de Regeering de onderwijsversobering tot het thans voorgestelde onderwerp beperken. De Regeering heeft gelukkig begrepen, dat de schoolgelden voor de Eur. lagere scholen en de middelbare scholen hun uiterste grens reeds hebben bereikt. Nu zullen de middelen worden verstrekt door schoolgelden te heffen van de leerlingen van allerlei speciale scholen en leergangen.

Op de opening van nieuwe Eur. lagere scholen wordt voor 1924 niet gerekend; wél op de opening van 4 nieuwe Holl.-Chineesche scholen en 10 Holl.-Inlandsche scholen. Zoolang geen verbetering is gekomen in den financieelen toestand, zal bij de beoordeeling van de behoefte aan nieuwe scholen een strengere maatstaf worden aangelegd, in dien zin, dat in het algemeen toestemming tot de oprichting van een nieuwe school alleen zal worden verleend, wanneer uitstel van haar oprichting bepaald onraadzaam zou moeten worden geacht of andere bijzondere redenen aanwezig zijn, om niet te wachten met de subsidieering der school. Op grond van de thans beschikbare gegevens rekent de Regeering voor 1924 op de oprichting van twee nieuwe bijzondere mulo-scholen en tien nieuwe bijzondere lagere scholen op Westerschen grondslag.

In 1924 zal de *Technische Hoogeschool* door de Regeering moeten worden overgenomen en de *Rechtskundige Hoogeschool* geopend worden. Het blad twijfelt er aan of het Indische hooger onderwijs op hetzelfde hooge peil zal kunnen staan als het Nederlandsche, waar de omstandigheden, de voorwaarden voor succes, zooveel gunstiger zijn. De rechtsstudie bovenal heeft cultureele, sociologische beteekenis. Schr. hoopt, dat de Rechtskundige Hoogeschool geen bakermat van intellectueele hoogrijpers moge worden doch een bron van wijsheid, van breede en diepe levenspeiling.

Met voldoening begroet het blad de drie nieuwe openbare leergangen in bankwerken en smeden voor Inlanders.

De Regeering wil voor den *Zeevaarkundigen cursus '23-'24* geen leerlingen aannemen, in verband met de geringe kans voor de abituriënten van den leergang om een emplot te vinden. De Regeering sluit hierdoor voor tal van jongelieden de kans af om stuurman te worden. Straks is er wellicht weer gebrek aan stuurlieden. Het blad vernam, dat vele leden van den Volksraad zich tegen het sluiten van den leergang voor de zeevaarkunde zullen verzetten, ook omdat er maar één zoo'n leergang in Indië is.

Als subsidie voor de *Burgeravondschool te Soerabaja* is f 50.000 uitgetrokken; voor de *bijzondere Kweekschool voor Onderwijzers en Onderwijzeressen te Bandoeng*, uitgaande van het Indo-Eur. Verbond f 40.000. Het *Soer. Hbl.* biedt het I. E. V. zijn gelukwenschen aan met zijn geslaagd initiatief en thans ook met den in uitzicht gestelden regeringssteun.

Het incident te Djokja.

Tijdens het bezoek van den Gouverneur-Generaal aan de Vorstenlanden, werden te Djokja knal-bommen naar het rijk van den Landvoogd geworpen, eerst op de aloon-aloon, vervolgens voor het postkantoor. Eén der paarden uit het gevolg schrikte zoodanig, dat het tusschen de toeschouwers terecht kwam, met het droevige gevolg, dat een Inlandsche vrouw zulk een trap kreeg, dat zij aan de gevolgen overleed.

Het *Soer. Hbl.* van 1 Juni noemt het gebeurde: *een kwajongenswerk, dat duidt op een verandering geest onder de bevolking in de Vorstenlanden*; het blad vindt dit zeer juist geformuleerd in het *Bat. Nbl.*, dat zich als volgt uit:

In de Vorstenlanden, waar adat er hormat zijn saangewezen, zit de eerbied voor het gezag nog steeds zóo diep, dat voor ongepastheid tegen een

Hôtel de l'Europe
AMSTERDAM
HUIS VAN DEN EERSTEN RANG
ZALEN VOOR PARTIJEN

Restaurant „GUDE”
WEIMARSTRAAT 341 TELEFOON M. 5240

Diners vanaf 80 cent
Dagschotel (tusschen 12 en 2 uur) 80 cent
Utzending van Diners tusschen 4 en 7 uur
Kamers met pension vanaf f 50.- per maand

Aanbevelend, EUG. J. D'HAINÉ

Hotel „de Leeuwerik”
KRUISSTRAAT 30-32 :: HAARLEM
TELEFOON 514

Huis van den Eersten Rang
CENTRALE VERWARMING. S

Haagsche Coöperatieve Keuken
Restaurants

Keppelerstraat 274 Tel. M. 2313
Anna v. Buerenstraat 204 Tel. B. 226

Middagschotel 12-2 uur à f 0.65
Diner 5-7 uur à f 1.10

Diverse Schotels à la carte.
Utzending door de geheele stad à 10.76 PER
MAALTIJD en f 0.14 bezorgloon PER BUS.

drager van het gezag geen plaats is. Alzoo niet voor een kwade grap tegen den hoogste in den lande, de gast bij den Vorst.

Daar komt dan nog bij, dat het niet bij één geval bleef en dat de volksmenigte, groot gebracht en opgevoerd in haast devote aanbidding voor den vorst, de(n) dader(s) heeft laten ontsnappen.

En nu moge het waar zijn, dat de geest des tijds ook de Vorstenlanden niet onberoerd liet, ook daar al en hormat een denk gekregen hebben — het blijft vooral in die omgeving iets ongehoords, dat men den hoogste in den lande tot doelwit dorst kiezen voor een onbeschofftheid, welke daarom het karakter krijgt van een demonstratie.

De demonstratie van den kwaden geest tegen het gezag, welke over een deel der bevolking vaardig is geworden.

En om die reden zal het gebeurde een vlek blijven op de ontvangst, door Djokja den Landvoogd bereid.

Radio.

De Loc. van 29 Mei bericht, dat de Landvoogd de plannen heeft goedgekeurd tot oprichting van zes nieuwe radiostations, o.a. te Merauke, Boeton, op twee plaatsen in Oost-Borneo en te Siak Sri Indrapoera, welke stations reeds gereed zijn, terwijl de oprichtings- en andere onkosten bestreden zullen worden uit de landschapskassen.

De openstelling van de radiofonische verbinding tusschen Makasser en Soerabaja zal dit jaar plaats hebben.

De radio-dienst bewees zeer nuttige diensten gedurende de staking.

UIT DE INLANDSCHE PERS.

Het district Toengkal (Djambi).

Het in de Residentie Djambi (Sumatra) gelegen district Toengkal heeft Indragiri tot Noord- en de zee tot Oostgrens, met Pelaboean Dagang als zetel van het districtshoofd, terwijl aan de monding van de Toengkalrivier een opziener der in- en uitvoer-rechten is gevestigd.

Behalve de uitgestrekte natte en droge rijstvel- den, zoowel te Pelaboean Dagang als in het gebied van Merboeng, treft men uitgebreide en zeer goed vruchtdragende klapperaanplantingen aan.

Duizende picols copra van zeer goede kwaliteit worden jaarlijks naar Djambi en Singapore uitge- voerd.

Verder zijn de artikelen van uitvoer pararubber, rotan en gedroogde visch.

De communicatie tusschen Koeala Toengkal met Pelaboean Dagang en Loebok Kambing geschiedt over water per praon en zou belangrijk kunnen wor- den verbeterd, wanneer een hekwiel in de vaart zou kunnen worden gebracht.

Eenmaal 's weeks wordt Koeala Toengkal aan- gereisd door een handelsstoomer van Singapore, die via Djambi de gemeenschap met deze Engelsche vestiging onderhoudt.

Het zijn hoofdzakelijk Bandjareezen (Bandjar- anasin, Zuider- en Oosterafdeeling van Borneo), die zich in Toengkal metterwoon hebben gevestigd, terwijl dit gebied tevens de aanlegplaats is voor de steamer Laoet of ook wel Orang Seka genoemd, die, met hunne gezinnen, levenslang in hunne vaartui- gen op zee rondzwerven, hoofdzakelijk aan de mon- ding van de Indragiri en Siak-rivieren en voorts in de buurt van de eilanden Banka en Billiton.

De huidskleur dezer lieden aan de monding van de Toengkalrivier is opvallend donker, terwijl hun lichaamsbouw krachtig is.

Door hunne lange armen kan men ze al spoedig van de Maleiers onderscheiden.

Zij zijn nog niet aangeslagen in de belasting, in verband met de bestaande onzekerheid omtrent de plaats, waar zij zich ophouden, die afhankelijk is van de weersgesteldheid op zee.

Bij kalm weer laten zij zich door den stroom me- de voeren en komen dan wel ergens terecht.

„Nautilus” schrijft in de „Pernigaan” van 1 Fe- bruari 1923, dat zij anderen, zoo goed en zoo kwaad als het gaat, nadoen en mede bidden, als zij in ge- zelschap zijn van Mohamedanen.

Ten gevolge van dat mede bidden is een gedeelte der Orang Seka echter reeds Mohamedaan gewor- den.

Zij vinden hun bestaan in het duiken naar akar bahar, het zoeken naar koraalsteen en in de visch- vangst.

Zij voeden zich hoofdzakelijk met sago en visch. Allen, oud en jong, zijn ervaren duikers.

In het Toengkalsche zijn de meeste woningen op- gericht op den rivieroever, volgens Palembang- sch model en op palen, die somtijds worden ingegra- ven, somtijds ook niet.

Het dak is van alang-alang of gedekt met tak- ken van den sagoboom, de omwanding is van boom- sehors, bamboe, dan wel van bladeren van den nipa- en sagopalm.

De bevolking van het district Toengkal staat be- kend als zeer spaarzaam te zijn.

Van een roekeloos gebruik maken van geld, is geen sprake, behalve in geval van huwelijk en over- lijden.

De kleding is al even eenvoudig als het voedsel dat genuttigd wordt.

Hetgeen men gaarne koopt, is zout en tabak; de overige levensbenodigdheden zoekt men zelf.

Groentetuinen treft men bij elke woning aan en iedereen heeft zijne kippen, eenden en geiten.

De volksvijand is de tijger, die niet alleen in de Bovenstreken, doch ook in de Benedenlanden bij- zonder veel voorkomt.

Men laat er zich weinig aan gelegen liggen en begeeft zich zowel overdag als des nachts waar- heen men wil.

Van het bespringen door tijgers hoort men even- wel zeldzaam.

In de gezinnen valt het aantal kinderen op.

Deze volgen meestal hunne ouders naar het bosch of op de vischvangst.

Aan het onderwijs is nog niet veel gedaan.

Het districtshoofd, met name de heer Njato gelar Soetan Pamainan, heeft thans het initiatief geno- men en twee dessochole opgericht, n.l. te Koeala Toengkal en te Merboeng, waarvoor hij allen lof verdient en welke daad er toe heeft geleid dat thans zijn naam in Toengkal met eere wordt genoemd.

De verslaggever hoopt, dat hij nog vele jaren ge- tuige moge wezen van den vooruitgang van het land.

UIT DE CHINEESCHE PERS.

Een en ander over nieuwe toestanden.
II (Slot).

Het door den schrijver medegedeelde feit is slechts een van de vele, waarbij intellectueele Chi- neesche jonge meisjes in Ned.-Indië, tengevolge van het overtreden der Chineesche beschavingswet- ten, in groote moeilijke levensomstandigheden zijn geraakt.

Er zijn daaronder van behoorlijke geboorte- extractie en dochters van welgestelde, rustige bur- gers.

Bij deze aanwezige toestanden kan men, naar schrijvers meening, toch moeilijk van vooruitgang van de beschaving spreken.

Deze hangt niet af van de hoeveelheid kennis en opvoeding, welke men een meisje bijbrengt, en welke meer ligt op den weg van plichtgetrouwe mannen.

De Chineesche wetten en de natuur van de vrouw verzetten, zijns inziens, zich tegen het uitoefenen van de sport door de vrouw.

De Chineesche wetten eerbiedigende, heeft de vrouw geen behoefte aan sport, terwijl zij, door

Wanneer U bij uw leverancier van Geldersche worst, de worst ontvangt met een loodje gemerkt „Anton Hunink, Deventer”, dan verzekeren wij U, dat die Worst van prima Geldersche varkens bereid is en door vakmannen gemaakt is, terwijl wij ons verantwoordelijk stellen voor de kwaliteit.

Anton Hunink, Deventer.
Hofleverancier.

S

VENI - VIDI - VICI

Prijs niet den dag, vóór het avond is. Prijsnummer
Whisky alvorens de gerenommeerde
WHITE & GOLD

te hebben geproefd!
Indien niet te uwent verkrijgbaar schrijf
Vertegenw. Fred. Hendriklaan 73, Tel. S. 316, Den Haag

Zijt Gij Abonné ?

van het rijk Geïllustreerde
Maandblad
NEDERLANDSCH INDIË
OUD EN NIEUW

Zoo niet, vraag dan gratis proefnummer
aan bij de Administratie S

PRIJS PER JAARGANG f 20.—
Te voldoen in twee halfjaarlijkse termijnen
van f 10.—
Losse nummers f 2.50

Nobelstraat 20 Den Haag
Telefoon H. 1987*

Parkhotel

van Stolkpark, Scheveningsche Boschjes.
Tel. S. 733 - S. 1525 - S. 467

EERSTE RANGS FAMILIEHOTEL
Centrale Verwarming, Electrisch
Licht, Baden, Rustige ligging.
LIFT.

Bijzonder geschikt voor Zomer- en Winterverblijf

LEDEN VAN DE
VER. „OOST EN WEST”

hebben op vertoon van hun Lidmaatschap- kaart toegang tot de Clublokale Restaur- anten Leeszaal van de Amsterdamsche Burgerwacht, Singel, hoek Vijzelstraat Amsterdam.

Zij kunnen er elken Maandagmiddag tusschen 12 en 2 uur Bestuursleden van de Afdeeling Amsterdam der Vereeniging Oost en West aantreffen.

American Hotel - Amsterdam
Hotel en Café-Restaurant 1^o Rang. 131

Beste Ligging - Modernste Inrichting
Electrische Verlichting - Centrale Verwarming
Electrische Personenlift
Omnibus aan 't Station - Matige Prijzen

A. W. VOLMER, Directeur.
Interc. 4737. Code 5th Edition A. B. C.

NEDERLANDSCHE HANDEL = MAATSCHAPPIJ

Gestort Kapitaal / 80,000,000.-.
Statutaire Reserve - 19,769,180.-.
Buitengewone Reserve - 22,660,000.-.

Hoofdkantoor: AMSTERDAM.
Agentschappen te ROTTERDAM en 's-GRAVENHAGE.

Vestingen in Nederlandsch-Indië,
Straits-Settlements, Britsch-Indië, China en Japan.

In- en Verkoop van Wissels en Telegrafische Transferten
Incasseringen en Financieringen.
Schiftelijke en Telegrafische Credieten.
Reiscrédietbrieven.
Deposito's.
Rekeningen-Courant.
Administratie van Effecten en alle andere Bankzaken.

Wanneer U

PERIODIEKEN

wilt uitgeven, wend U dan tot ons. Wij zijn daarvoor speciaal ingericht en kunnen derhalve voor

goede en tijdige aflevering

zorg dragen. Desgewenscht verzorgen wij voor U de

Administratie en Expeditie

Onze rotatiepersen staan gereed voor uw **grote oplagen**, onze prima snelpersen voor die tijdschriften, waarbij het vooral op **kunstdruk** aankomt.

N.V. Drukkerij Ten Hagen

Nobelstr. 20, Den Haag, Tel. H. 1987*

BESCHIKBAAR.

Nederlandsch Administratiekantoor

Hoofdkantoor: WILLEMSPARKWEG 4 - AMSTERDAM

Bijkantoor: 's-HERTOGENBOSCH, Parade I, Tel. No. 1079

ALLE BANKZAKEN

Verstrekt gratis advies betreffende alle fondsen en aandelen, verhandelt valuta op termijn, belast zich met uitvoering van orders op de Amsterdamsche Beurs. S

ROTTERDAMSCH LLOYD

Directie: WM. RUYSS & ZONEN - ROTTERDAM

Geregelde MAIL- en PASSAGIERSDIENST van ROTTERDAM naar NEDERLANDSCH-INDIË met aansluiting naar alle havens in den IND-ARCHIPEL

LUXUEUS INGERICHTE MAILBOOTEN, alle voorzien van draadlooze telegrafie en onderwater-kloksignaal.

haar zwakkeren lichaamsbouw, daarvoor niet geschikt is en zich ook moeilijk er voor kan voorbereiden.

De Chineesche ouders, die een waardevolle huishouding voor hunne dochters op prijs stellen, geven dan ook geene vergunning tot het uitoefenen van de sport, hetgeen herhaaldelijk tot botsing in den familiëkring tusschen ouders en kinderen aanleiding geeft.

Het Chineesche familieleven in Ned.-Indië kan men niet vergelijken met dat van de Westelingen, die afhankelijk zijn van vreemde werkkrachten, terwijl de Chineezen hunne werkkrachten, als huisbedienden, koks, enz. trekken uit eigen familiëkring, die tevens huisgenooten zijn en geen loon voor hunne prestaties ontvangen.

Als de kat slaapt?

Op Zondag 29 Januari 1923 had eene huishoudelijke vergadering plaats te Malang van de partij van den Economischen Bond, welke samenkomst door de vertegenwoordigers van de verschillende afdelingen werd bijgewoond.

Het schijnt, zoo schrijft men in de Perniagaan van 1 Februari 1923, dat de Bond in den laatsten tijd zwakker optrad dan voorheen, zoodat men nieuwen moreelen steun zoekt en dit meer in het bijzonder in de afdelingen Kediri en Probolinggo.

Uit een politiek oogpunt acht men den bestaanden toestand twijfelachtig, terwijl van de zijde der centrale concentratie ernstig gevaar opdoemt door hare actie, welke ten doel heeft beweging te brengen in de verschillende volksgroepen en de lagere volkslagen rijp te maken voor een eventueel verzet.

Vroeger heerschte er verdeeldheid in die concentratie en bestond er geen centrale leiding, doch thans is dat anders geworden.

Het zwakke optreden van den Bond tegen de volksleiders, schrijft men toe aan het feit, dat de Regeeringsadviseurs en in de eerste plaats de leiders van het bureau van Inlandsche zaken te ethisch zijn.

Het Europeesch bestuur, zegt de schrijver, zingt het bekende kinderslaapliedje „nina bobo”, verspreidt berichten, welke de massa moeten gerust stellen en is tevreden als het maar geen last heeft.

Het is dus noodig dat de vredelievende partij van den Economischen Bond wat krachtiger optreedt en waarin de schrijver aanleiding vindt te blijven opwekken tot het verleenen van steun en hulp aan die partij, als tegenwicht tegen de actie der Centrale Concentratie, die algeheele verandering van toestanden op haar program heeft gesteld.

In verband met de aanstaande verkiezingen voor leden van den Volksraad zal men het zoodanig moeten aanleggen, dat in de locale raden personen zitting nemen, die de vredelievende en gematigde politieke richting zijn toegedaan.

Over de Inlandsche beweging sprekende, is de schrijver van meening, dat, wanneer die ten doel heeft de oogen van de verschillende volksgroepen te openen, dezen te bewegen mannelijk op te treden en zich niet meer te laten uitpersen, niemand, ook de Chineezen niet, daartegen bezwaren kunnen inbrengen.

Dit is zijn inziens in hoofdzaak een geschil tusschen de Indische Regeering en het inlandsch element.

Dat element wenscht geen bestendiging van het Nederlandsch gezag en als dat geschiedt door verzet te plegen tegen alle maatregelen van bestuur, dan is een krachtiger optreden van het bestuur gemotiveerd.

Een slimme rat toch heeft geen vrees voor een slapende kat.

Het Inlandsch element verlangt, dat het eiland Java aan eigen volk zal worden teruggegeven.

Wanneer dit langs zijwegen geschiedt, dan wil dat nog niet zeggen, dat de andere volksgroepen in Indië in die beweging moeten worden opgenomen. Eerst wanneer het geschil de Chineesche belangen

BESCHIKBAAR.

DE BAS & Co., Bankiers HEERENGRAGHT 17 - 'S-GRAVENHAGE

BELASTEN ZICH MET ALLE BANKZAKEN

:: Safe-Inrichting ::

raakt, zal het Chineesche element niet achter kunnen blijven partij te kiezen.

Met betrekking tot het gaan langs zijwegen, zegt de schrijver, dat het al zoo dikwijls is gezegd, dat de personen, die zichzelf tot volksleider hebben opgeworpen, van arme lieden tot welgestelde burgers zijn geworden en dit door het domme volk geldelijk te misbruiken.

Persoonlijk heeft hij in zijn omgang met het volk met weemoed gezien, hoe dat volk door eigen landgenoot wordt uitgebuit en hoe die goedgeefsheid den toorn opwekt van de andere bevolkingsgroepen.

De volksleiders willen zoogenaamd de voorlaten schijnen voor het volk, opdat dit daarvan voortdurend genieten moge, doch in werkelijkheid is het om geldbezit te doen.

En, als dan voor het volk het licht is opgegaan, schuurt de leider zijn piek om bij de Chineezen, in eene verwijderde omgeving het feit te verspreiden, dat hij bestolen is geworden.

Onder dat licht bezien, is die zoogenaamde volksleiding niets anders dan visschen in troebel water. Gelukkig zijn niet alle volksleiders van hetzelfde gehalte.

De heer Tjipto is zeker eene uitzondering.

Weinig kuren tentoon spreidende, wenscht hij ook geen haat te zaaien tusschen de verschillende volksgroepen, doch met het ongunstig gevolg, dat hij weinig aanhang onder de domme, groote menigte heeft.

In het algemeen kan men zeggen, dat waar geen opgewekte, vrolijke afleiding voor de menigte aanwezig is, er ook geen toeschouwers zijn.

Men kan dat bij eene wajangvertooning waarnemen.

De pikante grollen en het uiten van banaliteiten bij zulk eene gelegenheid door den „dalang” zijn het eenige middel, om de toeschouwers bijeen te krijgen en hunne slaap te doen overwinnen.

Doch of zij bij die vertooning al of niet in slaap vallen is den dalang onverschillig.

Hoofddoel is dat hij zijn geld krijgt.

En zoo is het, naar schrijver's meening, ook met de Indische volksleiders, tegen wie, volgens zijne overtuiging, de Indische Regeering nog te slap optreedt.

LITERATUUR-OVERZICHT.

Een vorstelijk geschenk.

In de Wereldkroniek van 14 dezer geeft v. d. K. te Solo eene beschrijving, met afbeeldingen, van de geschenken, welke Z. H. de Soesoehoenan van Soerakarta zal aanbieden aan onze Koningin bij gelegenheid van Haar zilveren regeeringsjubileum. Deze geschenken bestaan in een dameschrijftafel met stoel, vervaardigd naar het ontwerp van den regent Wreksodiningrat, hoofdarchitect van den Kraton, zoon en naamgenoot van wijlen den bekenden en genialen Wreksodiningrat. Overigens bestaat het geschenk uit zware gesneden houten lijsten, welke bestemd zijn voor de portretten van den Soenan en twee zijner gemalinnen. Al deze voorwerpen zijn prachtig bewerkt en leggen getuigenis af van het hooge standpunt der Vorstenlandsche kunst.

Het gezantschap dat namens den Soenan de geschenken aan H. M. zal aanbieden, is reeds sloop gegaan en bestaat uit Soenan's zoon Prins Koesoemojoedo, wien als secretaris is toegevoegd de bekende dokter Radjiman, en gevolg.

Hetzelfde Nr. van de Wereldkroniek brengt nog bijzonderheden, in woord en beeld, van de verwoestingen, aangericht door de jongste aardbeving in Maos.

Jaarboek van het Mijnwezen.

Ter Landsdrukkerij te 's-Gravenhage is verschenen het vierde gedeelte der Verhandelingen van het Jaarboek van het Mijnwezen in Ned. O. I. over het jaar 1920 (49e jaargang), met een afzonderlijken platen-atlas.

Het boekwerk is gewijd aan de resultaten der paleontologische onderzoekingen van de tweede Nederlandsche expeditie naar Timor in 1916, onder leiding van Prof. Dr. H. G. Jonker (die kort na de terugkeer overleed) en uitgegeven door Prof. Dr. H. A. Brouwer. Het is verdeeld in 3 afdelingen, welke bevatten: Overzicht van de onderzoekingen der expeditie, door H. D. M. Burck. — On a collection of

WISBRUN & LIFFMANN

Veenestraat 35-37 - Tel. 2593 - Den Haag

DAMES MODEARTIKELEN.
ZIJDEN STOFFEN, FLUWEELEN, KANTSTOFFEN.
ALLE SOORTEN GARNEERINGEN, ENZ.

BALARTIKELEN.

Zeebaboe's en Jongens
beschikbaar. 203
 te bevragen in „PERSINGGAHAN”
 Bureau en Tehuis voor Nederl.-Ind. Bedienden
 Boetzelaerlaan 2 - Tel. Sch. 248

Cretaceous teeth and other remains from a deep sea deposit in the island of Timor, by L. F. de Beaufort. — Monnoidea trachystraca aus der mittleren und oberen von Timor, von C. Diener.

De Macedoniër.

D. Bakker, te Jogjakarta, schrijft in het Juni—Juli Nr. dit zendingstijdschrift een artikel over de wajang, waar de vraag ter sprake komt of een wajang-voorstelling Javaansche Christelijke kringen mag worden geduld. Zeer licht wendt de Christen-Javaan zich ervan af, zegt schr., wel hij daarmee iets prijs geeft wat hem lief is. Doch Christelijk leven is een leven van zelfverloochening. Hij krijgt er iets anders voor in de plaats: de geschiedenis van het werk Gods tot verlossing van zondaren, een geschiedenis die oneindig ver staat boven de wajang-voorstelling, die totaal buiten de werkelijkheid staan. Het is onzeggelijk waar, dat de Javaan zeer gehecht is aan de wajang. Er is niets wat hem zoozeer boeit. Gansche nachten zit hij luisteren naar den dalang. De wajang trekt het volk zoo voor de Zending een zaak van belang zijn indien iets kon doen om het daardoor te brengen onder den invloed van het Evangelie. De echt-Javaansche wajang kan echter niet voor worden gebruikt. Het enige wat de Zending kan om het gemis van de Javaansche wajang te goedmaken, is de Bijbelsche Geschiedenis vertellen, toegesproken met lantaarnplaten, een Christelijke wajang in optima forma. En verder moet ze aan de toekomst overlaten of er een Christelijke wajang zal ontstaan, die niet verlicht wordt door Westersche lantaarn-plaatjes, maar waarin de echt-Javaansche kunst tot uiting komt. Rechtstreeks kan ze op geen invloed uitoefenen....

De Indische Mercur.

28. Een nieuwe desinsectie methode (Het insectamiddel), door Dr. H. G. Ringeling. (Onder desinsectie verstaat schr. het doden of ontdoen van insecten, schadelijk voor cultuur). — Economisch overzicht van Ned.-Indië, de Nederlandsche Settlements, Britsch-Indië, Hongkong en Japan over 1922. (Ontleend aan het jaarverslag der Ned. Handelmaatschappij). — Kultuurberichten. — Kleine mededeelingen. — Medische berichten en verslagen, zoodat de overige wetenschappelijke rubrieken. — De afd. Handelsmuseum van het Koloniaal Instituut geeft literatuur over oliën, vetten en wassen.

Economische toestand van Suriname.

inhoud den economischen toestand van Suriname gedurende het eerste kwartaal 1923 ontleend de Ind. Merc. aan de volgende berichten:

De uitvoer der voornaamste producten bedroeg (in K.G.):

Producten	1923	1922
Cacao	165.867	177.328
Suiker	3.769.816	2.601.219
Koffie	1.224.169	815.513
Balata	213.272	31.577
Goud	65.666	66.251

De verminderde uitvoer van cacao moet waarschijnlijk toe te schrijven worden aan vermindering van de productie. De verminderde suikeruitvoer vindt zijn oorzaak in de grootere productie-capaciteit van een der belangrijkste suikerplantages. De verminderde uitvoer van balata houdt verband zoodat met de grootere productie als met den hooger prijs van het product. De vermeerdering in den uitvoer van koffie is toe te schrijven aan de betere notering op de buitenlandmarkt.

De weersomstandigheden waren in verband met den te vregen regenval gedurende het onderwerpelijke tijdvak niet gunstig. De stand der cultures liet hier en daar te wenschen over. Zoo trad in de cacovelden op eenige plaatsen aan den rechteroever van de Commewijne-rivier de verteringsziekte op, terwijl krulloten en thrips nog steeds bleven aanrichten. De stand der Liberiakoffie was gunstig, evenals die van het suikerriet.

De Tropische Natuur.

inhoud van jaarg. 12, afl. 6 (Juni '23). De kogelschieter *Carphobolus Carphobolus* (L.) F., door Dr. C. van Overeem. — *Coelogyne* (met een gekleurde plaat), door J. B. — Kroonvogel (met ill.), door v. W. — Een mol onder de kreeften (met ill.), door Dr. H. C. Delsman.

Vrouwen uit den Compagnie's tijd.

De N. V. Boekhandel Visser en Co. te Weltevreden (en te Amsterdam) is een werk verschenen, getiteld: Vrouwen uit den Compagnie's tijd. De schrijver, V. L. van de Wall, is voor de geschiedenis van het historisch gebied; hij heeft vooral in de laatste jaren veel van zich doen hooren door publicaties van oude monumenten van Hollandschen oorsprong in de

J. HORNMAN & ZOON
TAXATEURS
 Groot Hertoginnelaan 252 - Den Haag
 Telefoon M. 391.
 In- en Verkoop-Bureau
 van geheele en ged. van Inboedels

Molukken, in zijn kwaliteit van ambtenaar bij den Oudheidkundigen Dienst in Ned.-Indië.

Er is ontzettend veel over de Compagnie en hare dignaren geschreven; grondvesters van het gezag, krijgslieden te land en ter zee, staatslieden en tal van andere verdienstelijke mannen zijn meermalen door geschiedschrijvers tot onderwerp van hunne studiën gekozen, maar aan de vrouwen dezer dienaren werd tot dusver weinig of geen aandacht besteed. „Vrouwen uit den Compagnie's tijd”, is dus in zijn soort een eenig boek; de hr. v. d. W. heeft ze aan de vergetelheid ontrukkt en niet alleen haar leyen geschetst, maar ook haar positie en haar omgeving, voor zooverre dit mogelijk was. Bij de lezing van dit zeer aantrekkelijk, in populairen vorm geschreven boek, brengt men een eeresaluut aan de eerste vrouwen der Compagnie, die veelal verstoken van alle comfort, lief en leed (vooral het laatste) deelden met hunne echtgenooten.

De volgende vrouwen heeft de schr. tot zijn onderwerp uitgekozen: Margaretha Niquet (echtgenote van Gouv.-Gen. G. Reynst). Eva Ment (voor de eerste maal gehuwd met J. P. Coen; haar portret is toegevoegd). Sara Speex (echtgenote van den predikant G. Candidius). Cornelia van Neyenrode (gehuwd o.a. met Mr. J. Bitter). Françoise de Witt (voor de eerste maal gehuwd met Gouv.-Gen. Carel Reyniersz.). Elisabeth Abbema (gehuwd met S. Cos, daarna met G. G. Mr. J. Maetsuycker). Aletta Zegermans (geh. met D. de Haas). Johanna Maria van Riebeeck (gehuwd o.a. met G.-G. J. van Hoorn). Catharina Besselman (geh. met D. Hurdt). Neeltje Koek (geh. o.a. met J. R. Lambertsz.). Adriana Johanna Bake (geh. o.a. met G.-G. P. A. van der Parra). Christina Elisabeth Marci (geh. o.a. met G.-G. A. H. Wiese). Catharina Louisa van Riemsdijk (geh. met Mr. A. Constantijn). Johanna Maria Oland (geh. met W. H. van IJsseldijk). Anna Apollina Jens (geh. o.a. met G. Th. Vermeer).

Indisch Bouwkundig Tijdschrift.

In de Nrs. 7 en 8 van jaarg. 1923 is opgenomen de tekst eener voordracht van den burgemeester van Mr. Cornelis, M. van Doornick, getiteld: Verbetering der volkshuisvesting in Indië's groote plaatsen en meer in 't bijzonder te Meester-Cornelis. Achtereenvolgens behandelt schr.: 1. een algemeen overzicht; 2. Bijzondere toestanden te Batavia en Mr. Cornelis; 3. Het voor verbetering noodige: wegen en afwatering en hoe die te verkrijgen; 4. De kosten; 5. Slotbeschouwing.

No. 9 is een jubileum-Nr. en gewijd aan de herdenking van het 25-jarig bestaan der Vereniging van Bouwkundigen in Ned.-Indië. Het bevat o.a. de volgende bijdragen: De Solovallei, door ir. W. Elenbaas. — De Japansche woning (met ill.), door ir. L. de Vogel. — De kant der wegsverharding door Prof. ir. H. van Breen. — De stamboom der architectuur, door W. Cool. — Verkeer en weg, door W. C. H. Haarman. — Proefstations voor onderzoek van bouwmaterialen, door J. A. Maronier.

De Ingenieur.

De Nrs. 27 en 28 bevatten het vervolg en slot der studie van Prof. ir. H. van Breen over verbetering van den waterstaat van de hoofdplaats Batavia.

Verder wijdt Dr. R. M. Verbeek in No. 28 eene korte beschouwing aan den Mijningenieur ir. N. Wing Easton, bij zijn 40-jarig jubileum, 17 Juli 1883—17 Juli 1923. Aan het slot een lijst der geschriften van den jubilaris, waarbij Dr. Verbeek aantekent: Bij vergelijking van die lijst met hetgeen andere mijningenieurs op hun gebied leverden, zal men ontwaren, dat er slechts enkelen hunner zijn, die in zoo groote mate hebben bijgedragen tot de vermeerdering van de geologische kennis onzer Oost-Indische bezittingen, waarvoor hem bewondering en dank toekomt.

Indisch Militair Tijdschrift.

Uit den inhoud van jaarg. '23, No. 6. Beschouwingen van W. Pfeiffer over de opleiding van de Infanterie, door H. C. Gerritsen (slot). — De geweer-mitrailleur browning, door P. van der Horst. — Nogmaals de hooikist, door Sacrum. — Eenige beschouwingen naar aanleiding van het artikel van H. Behrens: „De defensie van Ned.-Indië is in de eerste plaats de taak eener luchtmacht”, door kap. luit. ter zee C. C. Käyser. — De Voorcompagnie bij den aanval, door M. R. H. Calmeijer. — Karaktervorming, karakterleiding, karakterkennis, door L. Tabbers.

Archief Rubbercultuur in Ned.-Indië.

Jaarg. 7, No. 6 (Juni '23). Enkele opmerkingen over de Inlandsche rubbertuinen in Tapanoeli en Indragiri. — Zoodat bekend, wordt het aantal Heveaboomen, dat op Sumatra in bezit van inlanders is, op ongeveer 50 miljoen geschat. Hoofdzakelijk treft men deze volksrubbercultuur in Palembang, Djambi en Benkalis en ten deele in Tapanoeli, Indragiri, etc. aan. Goede kenners der afdeeling Benkalis verzekerden, dat alleen in deze afdeeling het aantal boomen meer dan 20 miljoen bedraagt. In handen van Europeesche ondernemers zoude de productie van 50 miljoen boomen op ongeveer 80.000 ton rubber per jaar geschat kunnen worden, of

BIJ UW BEZOEK AAN
BRUSSEL, OSTENDE of BLANKENBERGHE,
 bemerk U, dat Uw kleederen gekreukt, gevlekt of gescheurd zijn.
 U kunt ze moeilijk missen Geen nood,
Wij Reinigen en Persen Uw Kleding
terwijl gij slaapt!

THE AMERICAN EXPRESS CLEANERS AND TAILORS
 hebben eigen ateliers te

BRUSSEL, OSTENDE, BLANKENBERGHE,
 Palace Hotel 39 rue Royale Hotel Excelsior
 Astoria Hotel Royal Palace Hotel Belle Vue
 Grand Hotel rue de la Limite Grand Hotel

Onverschillig waar U logeert, wij Stoomen (binnen 24 uren) Reinigen, Verven, Repareeren, Keeren, Plisseeren, Stoppen (American Stoppage) alles zoo vlug en zoo goedkoop, dat wij reeds vele Hollanders onder onze trouwste Cliënten mogen rekenen.

Indien Uw verblijf zoo kort is, dat Gij in een der bovengenoemde plaatsen niet overnacht, dan reinigen en persen wij Uw kleding,

terwijl gij Uw courant leest of even een brief schrijft.

American Express Cleaners & Tailors
 Prop.: M. ANDRÉ,
 4 rue Grétry, BRUSSEL
 (eerste Zijstraat rechts op den Boulevard komende van de Place Brouckère).

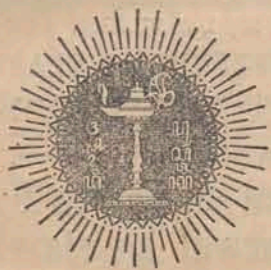
PIANO's
RIPPEN
 P. Heinstraat 42
DEN HAAG
 Ook in huur en in huurkoop

Magazijn van
Heerenhoeden en Pelterijen
EDUARD PELGER
 Prinsestraat 35 - Den Haag
 Telefoon 3902

FIRMA J. ASJES Ez.
CARROSSERIE EN RIJTUIGFABRIEK
ALKMAAR
 BOUW VAN ALLE SOORTEN RIJTUIGEN,
 KOETSEN EN CARROSSERIËN VOOR
PERSONEN- EN VRACHTVERVOER.....

EINDHOVENSCHE BOOMKWEKERIJ
 TEL. 634 EINDHOVEN TEL. 634
 LEVERING VAN ALLE SOORTEN
BOOMEN EN PLANTEN
 TEGEN SCHERP CONCURREERENDE PRIJZEN
 SPECIAAL ADRES VOOR HET
 AANLEGGEN VAN LUSTHOVEN, TENNISBANEN, ENZ.

BESCHIKBAAR.



ADI-POESTAKA

Boekhandel en Uitgevers-Mij.
L. v. Meerderv. 332 - Den Haag
Tel. M. 5611.

Hoofddepôt van de uitgaven van het
„Java-Instituut” en van „De Commissie voor
de Volkslectuur” te Weltevreden.

Levering van alle Boeken op elk gebied, ook
Buitenlandsche Uitgaven.

Speciaal zijn we goed gesorteerd in
Oostersche Werken.

Bij alle Boekhandelaren en bij de Uitgeefster.

Tempel en Paleis in Hindoestan

door MAURITS WAGENVOORT.

Met 25 Illustraties.

Prijs: f 3.20.

Dit werkje bevat o.a. reproducties van Etsen van
Nieuwenkamp en geeft den lezer een denkbeeld van
de grootsche bouwkunst van Hindoes, Dravidiërs en
Mohammedanen in Voor-Indië.

De Javaansche Danskunst

door TH. B. VAN LELYVELD.

Met 38 Illustraties.

Prijs: f 3.20.

De schrijver, die op Java in kringen van Inlandsche
grooten heeft verkeerd, is de eerste, die ons op syste-
matische wijze in het wezen der Javaansche danskunst
inleidt.

Het werk wordt o.a. verlicht door opnamen van
Mevrouw Linda Bandara aan de dans- en muziekschool
te Jogjakarta, genaamd: „Krido-Besko-Wiromo”, waar-
door de lezer o.a. op aanschouwelijke wijze kennis
maakt met de elementaire bewegingen van den Javaan-
schen dans.

De Geur van Moeders Haarwring

door NOTO SOEROTO.

2E DRUK.

Prijs f 3.75.

Uit de Persbeoordeelingen:

„ . . . Hier ligt een bundel Nederlandsche verzen
van een Javaanschen dichter voor ons, wiens poëzie
ons dwingt ze met die van onze grootste poëten te
vergelijken. Dat is iets, wat mij boeit en onweerstaan-
baar tot mediteeren brengt. Een boek van groot gevoel
en hooge beschaving. Een dichter, die niet van de
dingen, maar van hun innerlijke wezen zingt!”

[OHAN KONING in „Weekblad voor Indië”.

„ . . . Hoe devoot en hoe vol blijde ontroering
zijn de gedichten, waarin Noto Soeroto zijn moeder
bezingt, een hulde, sterker en dieper dan het liefde-
lied van den minnaar, omdat ze zuiverder is en niet
eischt of afsmeekt, maar slechts dankt en bidt en
vereeert . . . De schoonheid van zijn vaderland en
de monumenten van de beschaving van zijn heet-
geliefd volk brengen den dichter tot geestdrift en het
lied rijst uit zijn ziel”

PETER V. ARKEL in „Nieuws van den Dag
van Ned.-Indië”.

BEROEPS- LEERAARS UIT ENGELAND DIE OOK HOLLANDSCH SPREKEN	SCHOOL OF ENGLISH Geleenstraat 113 Weteringkade DEN HAAG	UITSLUITEND PRIVAAT ONDERRICHT IN DE ENGELSCH- TAAL
---	--	--

bijna een kwart der wereldproductie, een hoeveelheid welke
op den marktprijs van beslissenden invloed zoude zijn.
Onderzoek van eenige monsters inlandsche rubber uit Ta-
panoeli, door Dr. O. de Vries. — Bruine binnenbast bestrij-
ding, door J. G. J. A. Maas. — De invloed van den tap op
de productie, door J. G. J. A. Maas en J. F. Schmölle.

Indië. Geïllustreerd Weekblad.

Afl. 15. Kunst en kunstvaardigheid in Indië (vervolg), door
N. — Mooi en gezond Bandoeng, door R. — Uit Java's Oos-
telijkst gewest, door L. H. Over de herkomst van den naam
Banjoeang. — Pussyfoot's entree in Indië. — Het kanni-
balisme der Bataks (slot), door M. Joustra. De schr. besluit
zijn interessant artikel met de mededeeling dat het menschen-
eten als sporadisch verschijnsel zich misschien nog vertoont
heeft in 1904, maar als algemeene Bataksche adat
was het reeds vele jaren (wellicht 50 jaar of meer) geleden
verdwenen, leefde alleen nog in de herinnering en . . . in
onze leerboeken!

Voor Postzegel-verzamelaars. Jaarbeurspostzegels.

In het Nr. van 15 Mei '23 van het Orgaan der Vereeniging
„Nederlandsch-Indische Jaarbeurs” het navolgende bericht:
Tijdens de Derde Jaarbeurs zijn postzegels van den opdruk
„Derde N.-I. Jaarbeurs Bandoeng 1922” voorzien, verkrijg-
baar gesteld geweest in een der daarvoor aangewezen ge-
bouwtes.

Deze postzegels zijn tot October a.s. in het internationaal
verkeer toegelaten. De volgende waarden zijn uitgegeven:
1, 2, 2½, 3, 4, 5, 7½, 10, 12½, 17½ en 20 cents. De oplaag van
elke soort bedraagt slechts 20.000 exemplaren, waarvan in
1½ maand tijd, alleen in Indië 30 pct. verkocht is geworden,
tegen den, door het Hoofd van den Dienst der P. T. T. vast-
gestelden prijs van f 1.15 per complete serie. Thans is 2/3
deel der oplage verkocht, terwijl de series in den postzegel-
handel nu reeds voor f 1.50 à f 2.— genoteerd staan. Her-
druk is uitgesloten.

Dergelijke series zijn, zoolang de voorraad strekt, voor
dezen prijs, vermeerderd met de porto en 20 cent voor aan-
teekenen, bij het secretariaat der Jaarbeursvereeniging ver-
krijgbaar. (Menadostraat te Bandoeng).

Orgaan der Vereeniging „Ned. Ind. Jaarbeurs”.

Het Nr. van 15 Maart bevat o.a. een korte levensbeschrif-
ting van den gep. kolonel der Genie A. Schadee (overleden
te Tjimahi den 12en Febr. j.l.)

In het Nr. van 15 April een beschouwing over de verhou-
ding tusschen de Ned. Ind. Jaarbeurs-Vereeniging te Ban-
doeng en de Jaarmarkt-Vereeniging te Soerabaja, waaruit
blijkt, dat deze veelbesproken (concurrentie-)kwestie tot aller
genoegen is opgelost.

Verder in het boven reeds genoemd Nr. van 15 Mei een
artikel over industriele mogelijkheden in Ned.-Indië, waar-
in behandeld wordt de inheemsche leerlooierij en de inland-
sche weef-industrie.

De Thee. Driemaandelijksch tijdschrift.

Uit den inhoud van jaarg. 4, No. 1. Iets over het markt-
teeren van thee, door A. Keuchenius. — Productie-vermeer-
dering door selectie, door C. P. Cohen Stuart. — Thread
blijht (Draadjes-ziekte), door T. Petch. — Over enkele thee-
ziekten, door Dr. Bernard. — Bestrijding der plantenziekten,
door A. J. Garritsen. — Over een nog onbekende schadelijke
boeboek, door R. Menzel.

Salariscommissie ingesteld bij Gouv. Besluit van 22 Juli
1922, No. 11). Tweede nota betreffende de bezoldigingsher-
ziening voor burgerlijke ambtenaren. April 1923 (Bandoeng,
A. C. Nix en Co.).

Overzicht van de Inlandsche en Maleisch-Chineesche pers.
1923, No. 23. Bureau voor de Volkslectuur en aanverwante
aangelegenheden. (Weltevreden, Drukkerij Volkslectuur).

Ned.-Indisch Landbouw-Syndicaat. Verslag over het jaar
1922. (Soerabaja, E. Fuhri en Co.).

De vroegere suikerindustrie in de Bataviasche Ommelan-
den (ontleend aan het werk van Dr. de Haan over Oud-Ba-
tavia). (Archief suikerindustrie in N.-I. 1923, afl. 17.) —
Nauwkeurige irrigatieproef in plantjaar 1921-22, door Dr. J.
Kuyper. (Id. afl. 18).

De samenstelling van den aanplant 1922-23, door J. van
Harreveld. (Mededeelingen Proefstation Java-Suikerindustrie
1923, No. 3). — Het wortelrot op Java, speciaal in verband
met de rietsoort Ek. 28, door Dr. J. Kuyper (Id. No. 4).

Eenvoudige bedrijfsleer voor den landbouwer, door A. J.
Koens. (Blaadje voor het Volkseredietwezen. 15 Mei '23).

Handleiding voor het oeculeeren van cacao, door G. Stahel.
Uitgegeven door het Departement van Landbouw, Nijverheid
en Handel. (Paramaribo, J. H. Oliviera).

BESCHIKBAAR

P. H. MATLA Pansier-
straat 33 **SCHEVENINGEN**

Motor- en
Rijwielhandel

Reparatie-
Inrichting

MOFFELN EN NIKKELEN ZEER BILLIJK

Na het Decentralisatie-congres, door de B. (Locale Belan-
ger, Juni '23).

Leerboek der tactick. De strijd tegen den Inlandschen
vijand, door M. J. E. Bos. 2e herziene druk (Breda 1923).

Verzameling van de voornaamste Ned.-Indische wetten,
reglemen'en en verordeningen, etc. van belang voor Bestuur,
Rechterlijke macht en Politie. Uitgegeven door het Bureau
tot uitgave van werken op politiegebied te Semarang. 2e
druk 1922-23. 6 dln. met Register.

Verslag omtrent den toestand der Nederlandsche Handel-
Maatschappij en hare handelingen in het boekjaar 1922-23.
(Amsterdam, 1923).

Die Kartoffelcultuur in Nederlandsch-Ostindien, von Dr.
E. Paravicini. (Der Tropenpflanzer. Mei-Juli '23).

Israëls door Indonesië. — Over wijkverpleging in Ned.-
Oost-Indië, door Dr. F. W. van Haften. (Oedaya. 1923, N. 4).

Regering en Zending in Ned.-Indië, door Mr. P. M. Fran-
ken-van Driel. (Acad. Proefschr.) (Amsterdam, H. J. Paris
voorh. A. H. Kruyt).

Suriname.

In de Surinaamsche bladen vinden wij van de
hand van Dr. C. Bonne — die 8 jaren in Suriname
heeft doorgebracht, de laatste jaren in dienst van
de Amerikaanse bauxietonderneming Moengo —
eenige zeer belangrijke artikelen over den gezond-
heidstoestand op Moengo, vergeleken bij dien van
het overige deel der kolonie, inzonderheid Para-
maribo. Zij, die meenen dat de bevolking van Su-
riname niet vatbaar is voor de naleving van hygie-
nische voorschriften, mogen uit de artikelen van
Dr. Bonne leeren hoe verkeerd hun inzicht is. En
ook voor die leden van de Koloniale Staten, die
van de muskietenbestrijding weinig heil verwacht-
ten, bevatten de beschouwingen van Dr. Bonne
veel leerzaams. Trots de legio verordeningen, die
men op het gebied van hygiëne, geneeskundig toe-
zicht, enz. heeft, zal de ziektebestrijding onmog-
lijk zijn, zoolang men niet alle krachten aanwendt
om de muskieten te verdelgen, de overbrengers van
filariosis, malaria en misschien van nog andere
ziekten.

De artikelen van Dr. Bonne zijn op een gelukkig
oogenblik verschenen en zullen zeker het hump-
er toe bijdragen om de bevolking op te wekken ge-
volg te geven aan den oproep van prof. Flu.

Wij lezen hieromtrent in „De West” van 12 Juni:
„De sympathie voor het plan-Flu, betreffende
de oprichting van een waterleiding te Paramaribo,
blijkt niet alleen uit woorden, maar ook uit daden.
Op de intekenlijsten wordt grif geteekend. Een
der lijsten werd door een Surinamer geopend met
een bijdrage van duizend gulden, terwijl er ook
verscheidene bijdragen van f 250 zijn, verder van
honderd gulden, enz.

Het zal voor Prof. Flu een groote voldoening
zijn te vernemen, dat de oproep aan zijn landge-
nooten niet vergeefs gedaan is. Maar nog groo-
ter zal die voldoening zijn als hem gemeld kan wor-
den, dat in alle rangen en standen met evenveel
liefde voor het doel is bijgedragen”

„De gymnastiekvereniging Tonido heeft beslo-
ten om op Maandag 25 Juni een wederopvoering
te geven van den onlangs welgeslaagden avond en
de opbrengst af te staan voor het plan-Flu. Een der
Kino-ondernemingen stond onlangs voor gelijk
doel een deel der recette af en het lijdt geen twi-
fel of dit voorbeeld zal door meerderen worden
nagevolgd

„De Surinamer” van 3 Juni schrijft:
„De Rockefeller Foundation, die in onze kolonie
een goeden naam heeft weten te veroveren op het
gebied van Ankylostoom-bestrijding, schijnt van
geen verslappung te weten. De krachtige actie, door
Dr. Hausheer eenige jaren geleden ingezet, wordt
onverminderd doorgevoerd door diens opvolger,
Dr. Muenich.

„SALLANDIA”
(GEDEPONEERD FABRIEKSMERK)

LINOLEUMWAS - WRIJFWAS

DE BESTE

CHEMISCHE FABRIEK „SALLANDIA”, ZWOLLE

Garage NASSAU
 SCHELPKADE 42 b.d. Javastraat DEN HAAG
 Verhuren van Luxe Auto's
 tegen taxi-prijzen
MAAND-AUTO'S
 Tel. H. 7503 Tel. H. 7504

Wij fotografeeren U thuis
 zonder verhooging
 INLICHTINGEN:
FOTO-PERSBUREAU
 Lange Poten 15a - DEN HAAG - Tel. H. 1741

Heeren- en Dameskleeding
 naar Maat
 Billijke Prijzen Prima Stoffen Eerste Snit
 Gelegenheid tot Abonneeren
 AANBEVELEND,
WILLEM VAN HOUT
 MOLENSTRAAT 47B TEL. H. 2324

Slechts enkele maanden geleden in de kolonie ingekomen, zette Dr. Muenich het werk van zijn voorganger zoodanig voort, dat het voor buitenlanders niet mogelijk is uit te maken of de leiding in andere handen is overgegaan. Onvermoeid de weer, nu hier dan daar opduikend op het terrein van actie, gaat Dr. Muenich aan het werk onder ophef of vertoon, slechts oog en oor hebbend voor de ankylostoombestrijding. Deze week werd het R. K. Educandaat voor Br.-Indische kinderen, Rajpur, uitgekozen voor een „lecture“.... Het artikel, dat wij niet in zijn geheel kunnen vernemen, eindigt aldus.
 Met genoegen kunnen wij dan ook constateeren, na hetgeen wij reeds van Dr. Muenich gezien en gehoord hebben, dat hij het werk der Rockefeller Foundation op peil zal weten te houden en de kolonie aan zich zal weten te verplichten“.....

„Intusschen is er gisteren een twaalfjarig jongetje gestorven op Redidotti, genaamd Basépai. Van diens overlijden zal echter niet veel „werk“ kunnen worden gemaakt, daar de dansers en danseressen nog afgemat zijn van het gepraeesterde bij den dood van Amadé.“
 Hoe zit het nu met de belofte door de hoofden der Aucaners aan de Tapanahoni afgelegd, dat geen lijk langer dan drie dagen boven aarde zou gehouden worden? (Zie W. F. van Lier „Bij de Aucaners III“, „De West-Indische Gids“, 4de jg., blz. 607 (Maart 1923).)

Fabriek van INDISCHE UITRUSTINGEN
 Eigen Kofferfabriek
G. KERNER & Co.
 BATAVIA DEN HAAG SOERABAJI
 Stationsweg 78 - Tel. H. 1038
 Alle goederen worden onder garantie geleverd. Eventuele vergissingen worden aan onze filialen in Indië kosteloos hersteld.

Naar „Suriname“ van 12 Juni verneemt, gaat met de bacoencultuur de goede kant uit. „Er enige maanden geleden een ontwerp-contract met Holland gestuurd voor goedkeuring door de V. I. M. Het komt hierop neer, dat de planters zich zouden verbinden 20.000 bossen bacoen elke twee weken te leveren. De A. V. I. M. zou voor de oepsgelegenheid zorgen en deze bacoen hier de hoot kopen op de basis van f 1.50 per volle ton. Bij onvoldoende levering wordt foutvracht betaald. De A. V. I. M. zal de planters de aanleg- en onderhoudskosten voorschieten naar reden van f 50 per H.A., f 250 dadelijk voor aanleg, f 200 per 18 maanden; na de 18 maanden geen cent meer.
 Reeds is voor de 20.000 bossen door verschillen-plantages ingetekend. O.a. schreef Zorg en Hoop (van Dien) voor niet minder dan 169 H.A. in. Deze 20.000 bossen zijn voorlopig een begin. Na eenere tijd zal uitbreiding van de cultuur overwoorden worden.
 Het Surin. Studiesyndicaat behartigt de belangen der planters in deze in Holland.“
 Tot zoover het blad.
 Wij zouden willen vragen: zijn er maatregelen voorbereiding om ook de kleine landbouwers, op terreinen gunstig liggen, in de gelegenheid te stellen aan de cultuur deel te nemen?

De Aucaners van de Sarakreek staan toch onder het gezag van den aan de Tapanahoni wonenden Granman. Het Surinaamsche bestuur verzuime niet de noodige aandacht aan de zaak te wijden. Verslappung zou uit den booze zijn.

De „N. R. Ct.“ van 12 Juli, Avondblad C, schrijft: „Dezer dagen is gereed gekomen het standbeeld van de Koningin, dat te Paramaribo zal worden geplaatst en ter gelegenheid van het regeeringsjubileum door een huidigecomité uit Suriname in Nederland is besteld. De heer A. G. van Loon, de beeldhouwer van het marine-monument in Den Helder en het Frans Naerebout-monument te Vlissingen, heeft van genoemd comité (waarvan de gouverneur van Suriname voorzitter en gep. luitenant Jager gemachtigde in Nederland is) een opdracht gekregen, dat hij zeer tot genoegen van het comité heeft uitgevoerd. Het beeld is gehouwen uit Oberkirchner zandsteen en heeft een hoogte van 3.10 M. Het wordt geplaatst op een voetstuk van 2.60 M. Het beeld stelt H. M. voor in staande houding, in de rechterhand heelt zij den scepter, met de linker houdt zij den koninklijken mantel terug. H. M. draagt een diadeem in het haar.
 Burgemeester Patijn en oud-gouverneur Staal hebben reeds van hun belangstelling doen blijken. Baron van Geen en de heer Deutman, hofphotograaf, hebben bij den arbeid hun medewerking verleend. Onder leiding van den ontwerper is het hounwen van het beeld in de zandsteen verricht door den practizijn-beeldhouwer Nico de Bruin.“

J. P. BATENBURG & Co's
 MEUBELTRANSPORT-MIJ
Dr. Kuijperstr. 16
 TEL. H. 545.
DEN HAAG.
 MEUBELBERGING
 RUIME UITPAKLOKALEN
 VOOR
 REISBAGAGE.

„Suriname“ van 15 Juni deelt het volgende mede:
 Als vervanger van de huidige markonist in de plantage zal de Surinaamse Bauxiet Mij. bij het vertrek uit de kolonie in de eerste helft van volgende maand aanstellen de heer A. van Alphen, zoon van de geneesheer-direkteur van Wolfbottel, die per laatste gelegenheid uit Curaçao de kolonie aankwam. Het feit dat de Mij. de hand heeft kunnen leggen op een vervanger, heft de rees op een tijdelijke sluiting van het station, ons aanvankelijk bedreigde, eveneens op.“
 Men meldt Dinsdag, 12 Juni, uit Koffikamp aan Sarakreek het volgende aan „De West“ (nummer van 15 Juni):
 De boschnegerkapitein Amadé, van den stam Aucaners, is Donderdag 7 Juni overleden en tot nu toe niet begraven. Nacht aan nacht wordt het sterfhuis door familie en vrienden gedanst gezongen, de gewone gebruiken bij dergelijke gelegtheden. Men moet echter het orgaan van de negers hebben om zulk een lijkvlucht vroeger te blijven inademen. De kuil voor Amadé wordt Sabakoekondre aan de Sarakreek gegraven. Dit werd ondervond echter oponthoud, omdat er geen was. Dit onmisbaar artikel moet gehaald worden van een plaatsje dagen van hier verwijderd. Het is te hopen dat het vandaag komt, opdat het middag de begrafenis plaats vinde.“
 Het blad teekent daarbij het volgende aan:

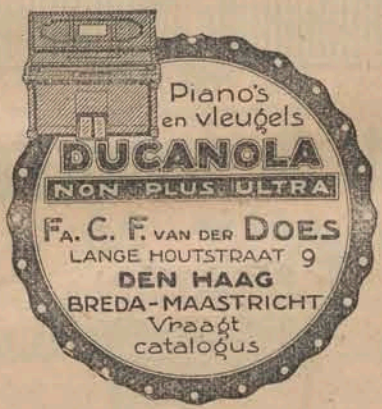
Curaçao.

Overschrijding van bevoegdheid.

Merkwaardig is wat we onlangs nog eens terugvonden in het Amigoe-verslag van de vergadering van den Kolonialen Raad van 9 Mei 1912.
 Nadat de voorzitter gedurende de begrootingsdebatten een lid was bijgevalen, dat eene aanmerking had gemaakt op het verslag der commissie van rapporteurs, vroeg het lid Gorsira, de latere waarnemende voorzitter, op wiens optreden wij in ons blad van 5 Juli l.l. aanmerking maakten: „of het geen parlementair gebruik is dat de voorzitter, zoo hij zich mengt in het debat, den hamer overhandigt aan den ondervoorzitter?“
 De heer Gorsira zal nu wel weten, dat daaromtrent zelfs een parlementaire wet bestaat.

De K. N. M. t. e. v. P. i. N. I.

Het jaarverslag van de Kon. Ned. Maatschappij tot expl. van Petroleumbronnen in Ned.-Indië bevat over Curaçao slechts de mededeeling, dat de raffinaderij regelmatig in bedrijf was en de plaatselijke markt en de West-Indische eilanden van petroleumproducten voorzag.
 Onder „Venezuela“ lezen wij het volgende:
 „The Caribbean Petroleum Company. Aangezien gedurende 1922 de transportcapaciteit onzer vloot, welke de ruwe olie van Venezuela naar Curaçao vervoert, wederom werd verhoogd, konden wij ook de productie onzer velden in Venezuela hooger opvoeren; zij bedroeg:
 1922 1921
 350.362 K.G. tons 241.130 K.G. tons



N. V. Meubelfabriek „DELTA“
 Van Broekhuizenstraat 26-28-30 - Telef. 893
NIJMEGEN
 Wij kunnen U momenteel aanbieden: S
 Complete Huiskamers van af f 315.-

BESCHIKBAAR.

Om goede zaken te maken
 is het noodig goede waar te leveren. Doch het publiek moet weten dat gij die levert. Dat bereikt gij alleen door goede en voortdurende reclame.
 GEBRUIK DIT BLAD VOOR UW
Reclamecampagne.

AÇOKA

Drama in vier bedrijven door G. GONGGRIJP
 Bandversiering van SOERJOWINOTO
 Prijs ingenaaid f 3.40 Gebonden f 4.90
 Verkrijgbaar bij alle Boekhandelaren
 en bij de Uitgeefster



Uit de persbeoordelingen:

„... Het Nederlandsche volk zou zichzelf te kort doen, indien het Açoka niet vasthield en het tot zijn blijvend bezit maakte als een zijner uitnemende scheppingen”.

(L. J. M. Feber in *De Maasbode*).

„... De brandende vragen van onzen tijd hebben grooten invloed op het werk uitgeoefend, en menige gedachte uit het Açoka-drama, de hoofdlijn niet het minst, loopt parallel aan de stroomingen, die in het geestelijke leven van onze dagen aandacht eischen. Deze Açoka figuur is een mensch. Een mensch, bewogen door machtige driften, ontroerd door diepe en smartelijke gevoelens, aangeraakt door verheven wijsheid”.

(Herman Middendorp in *De Nieuwe Gids*).

„... Hier is al dadelijk de distinctie, die wij op het tooneel zoo ongaarne missen. Açoka, de hoofdfiguur, is een menschelijke koning — ware hij in onzen tijd geboren, men zou hem wellicht voorzitter van den Volkenbond hebben gemaakt — doch hij is geenszins een gekroond democraat of president van de republiek. Hij blijft — eere den schrijver — Majesteit, in den besten zin”.

(Top Naef in *De Amsterdammer*).

„... De groote rijkdom van dit werk ligt in zijn idealiteit; de geestelijke ontroering is een adel er van. Als men bij dit werk vergelijkt al hetgeen gemeenlijk voor Nederlandsch tooneelwerk doorgaat, dan voelt men direct welk een hooge vlucht de heer Gonggrijp heeft genomen”.

(Johan Koning in *De Hollandsche Revue*).

Uitgave van „Ādi Poestaka”

Boekhandel en Uitgeversmaatschappij

Laan v. Meerderv. 332 - Der. Haag - Tel. M. 5611

Bezoekt de Tentoonstelling

van

BOEATAN



Den Haag - Heulstr. 19

Oost- en West-Indische Kunstnijverheid, in de vóórzaal, thans speciaal van Bataksche weefsels.

Toegang vrij.

Iederen werkdag geopend van 10—6 uur; 's mid-dags tusschen 12—2 uur gelegenheid tot het ge-bruiken van *nassi goreng* of *bamie*. Donderdags *djanganan (gado-gado)* tegen f 0.75 per portie en 's Zaterdags eenvoudige rijsttafel à f 1.50.

Tusschen 3—6 uur thee of Indische stroop met *kwee-kwee*, à f 0.25 per portie.

De zelfgemaakte stroop (rose, assem, vanille en ananas) is ook per flesch verkrijgbaar à f 1.20.

Pas ontvangen een collectie *akar bahar* arm-banden tegen de rheumatiek à f 2.50 per stuk.

Wissel In- en Verkoop
 Credietbrieven
 Telegrafische
 Uitbetalingen

Hollandsche Bank voor West-Indië
 Heerengracht 252 AMSTERDAM Telefoon N. 3290
CURAÇAO
 130
CARACAS
 VENEZUELA
 Belast zich met alle Bankzaken op West-Indië,
 Venezuela, Columbia en Midden-Amerika.

Incasseringen
 Handelsinformaties
 Rembours- en
 Document.-Credieten

De raffinaderij te San Lorenzo voorzag weder in de behoeften aan petroleumproducten in Ven-ezuela.

Tegen het einde van het verstagjaar bracht de *Venezuelan Oil Concessions, Ltd.*, waarin wij even-eens geïnteresseerd zijn en waarvan wij het beheer voeren, een nieuwen put in aan de oostkust van het Maracaïbo-meer, welke niet minder dan 90.000 barrells olie per dag produceerde; hoewel kort daarop de put verzandde, toch is eene nieuwe aan-wijzing verkregen voor de mogelijkheid van groot-en olierijkdom van deze terreinen.”

Het St. Elisabeth's Gasthuis.

Zonder schroom mag beweerd, dat het *St. Elisa-beth's Gasthuis* het grootste en ruimste gebouw is, dat zich in onze stad bevindt. Met zijn 110 meter gevellengte en verschillende zijvleugels heeft het, met zijn talrijke zalen beneden en ziekenkamers voor de klasse-patiënten op de bovenverdieping, zulk een uitgestrektheid, dat een vreemdeling er geen weg weet en er gemakkelijk in verdwaald raakt. Toch komt men er nog ruimte te kort.

Het heeft lang geduurd voor er een geschikte en bevredigende oplossing voor die moeilijkheid ge-vonden was. Maar ze is gevonden. En terslond heeft men reeds de handen aan het werk gesla-gen. Sinds een paar weken is een leger van mèt-selaars, opperlieden en timmertui aan den gang een heel nieuwen vleugel op te trekken, die zich aan de Westzijde aan het hoofdgebouw aansluit en over een lengte van 40 meter langs den St. Tho-masweg zich zal uitstrekken.

Wanneer alles naar wensch gaat, hoopt men dezen bouw nog vóór den regentijd onder de kap te hebben. In dezen nieuwen vleugel zal vooreerst een 2de ruime operatiezaal worden bijgebouwd, terwijl de mannenafdeeling met een vijftal kleinere zalen wordt uitgebreid. Op de bovenverdieping ko-men er acht nieuwe kamers voor 1e en 2e klasse bij.

Langs de West- en Zuidzijde van dezen nieuwen vleugel komt over de geheele lengte een dóórloop-ende balkon, waar de herstellende zieken, tegen regen en wind en felle zon beschut, van het heerlijk vergezicht over de wijde zee zullen kunnen ge-nieten. (A. d. C.)

De Fransche Kabel.

Gedurende vier of vijf dagen was de Fransche kabel weer gebroken en dientengevolge ons eiland van de aankomst van nieuwsberichten uit het bui-tenland verstoken.

En wij dachten Woensdag dat de fout weer her-steld was, toen wij in *El Boletín Comercial* weer eenige telegrammen gepubliceerd zagen.

Maar we hadden ons te vroeg verblijd. Want Donderdag bleven weer de gewone telegrammen weg en werden we gepaaid met het bericht, dat de kabelboot *Pouyer Quartier* in de haven was bin-nengekomen om de kabelbreuk te herstellen.

Juist nu ook de publikatie van de persberich-ten van onze draadloze in den laatsten tijd ge-staakt werd, blijven we geheel en al zonder wereld-nieuws.

Donderdag is de kabelboot *Pouyer Quartier* met het herstellingswerk van den kabel klaar geko-men, zoodat de communicatie weer in orde is.

(A. d. C.)

Praktizijn.

Deze week Maandag heeft de heer O. E. H. A. Gravenhorst Brouwer, gouvernements-ambtenaar alhier, met gunstigen uitslag examen afgelegd als praktizijn.

Donderdag werd hetzelfde examen afgelegd door den heer L. O. Lampe, eveneens met gunsti-gen uitslag. (A. d. C.)

Plantersrust.

Met ingang van Vrijdag 1 Juni is het Militair Hospitaal op *Plantersrust* als zoodanig opgeheven. De zieke militairen worden in het *St. Elisabeth's Gasthuis* ter verpleging opgenomen. (A. d. C.)

Uit den Verren Vreemde.

De vrede in den Stillen Oceaan.

De „Chicago Tribune” wijst op een hoogst belangwekkende kritiek van Japansche zijde op de Engelsche plannen tot vestiging van een marinebasis te Singapore, welke opgenomen is in het overzicht, dat het Japansche gezantschap wekelijks geeft van de pers van dat land.

Dit wekrapport bevatte namelijk de volgende passage uit een der Japansche bladen:

„Het besluit tot het oprichten van een vlootbasis te Singa-pore houdt een bedreiging in voor Japan, welke min-stens even groot is als het geval zou zijn geweest, indien Engeland deze basis te Honkong had gevestigd. Een der-gelijk optreden is in strijd met den geest zoowel van het verdrag van Washington als van de viermogendheden-over-eenkomst. Wanneer een der ondertekenaars opnieuw een-aanvang maakt met een nieuwen wedloop van bewapening, zal dit de vernietiging beteekenen van de bepalingen van de conferentie te Washington.”

Niet zoozeer het feit dat de „Chugai Shogyo” dit schriftje als wel dat het officieele persoverzicht van de Japansche legatie het bericht overneemt, is een feit van beteekenis, dat in diplomatieke kringen grooten indruk heeft gemaakt.

Deze aangelegenheid heeft de vorige week ook de aan-dacht gevraagd zoowel van het Britsche Hoogerhuis als van den Franschen Senaat.

In Londen was een algemeene bespreking aan de orde van marine- en luchtvaartkwesties. Lord Grey stelde het plan, om Singapore tot een vlootbasis te maken, volstrekt niet als iets reëls voor. Integendeel. Mocht er over de mogelijkheid van een oorlog met Japan worden gedacht, dan zou die zeer onwaarschijnlijke gebeurtenis een even-nement moeten zijn in een rassenstrijd, waarin de Ver- Staten van N.-Amerika aan denzelfden kant zouden staan als het Britsche Rijk. Bij die combinatie dringt de wens-chelijkheid van een vlootbasis te Singapore zich niet op. Tegenover de alleszins twijfelachtige voordeelen, die men meent er in te kunnen aanwijken, staat het gevaar opnieuw een wedstrijd in de marinebewapening in de Stille Zuidzee te bevorderen, waardoor het doel van de conventie van Washington zou worden verijdeld, nog vóórdat dit door alle betrokken mogendheden is geratificeerd.

Het rumoer verwekt door de Engelsche plannen tot uitbreiding van de luchtvloot, heeft de Fransche regering er nu juist ook toe gebracht de ratificatie van de con-ventie van Washington uit het vergeten hoekje te halen, om zoodoende de gelegenheid te hebben haar vredelievende gezindheid te demonstreeren. Nu is dit wel op een eigen-aardige wijze geschied. De regering zei als 't ware „neem 't maar aan, 't bindt ons toch niet”. Het betreft slechts groote schepen, die Frankrijk toch niet voornemens is te bouwen. In zake duikboten behoudt Frankrijk zich vrij-heid van handelen voor. Er zijn meer voorbehouden, en het accoord geldt slechts voor 10 jr. Toch werd er hoer opgegeven over de beteekenis als vredeswerk. Bij de be-sprekingen kwam ook 't plan van de vlootbasis te Singa-pore te pas, maar veel geloof en waarde werd hieraan niet gehecht. De Senaat sprak zich voor de conventie van Washington uit met 287 tegen 3 stemmen. Dit zou een mooi succes zijn, als de bij-omstandigheden aan het moede niet te veel afbreuk deden.

Rassenvooroordeel.

Wat zit het vooroordeel toch onwrikbaar vast geroest! Het verschil in huidskleur op zich zelf is niet weg te ne-men en er bestaat ook geen enkele reden om naar het ver-dwijnen ervan te verlangen, maar men zou wel gaarne zien, dat de beteekenis er aan kon worden ontnomen van een verschil in waarde als mensch, zooals enkelen, ja zoer als heele volken er nog in leggen.

In dit opzicht schrijdt de beschaving en de verbrede-ning echter maar heel, heel loom voorwaarts.

Wij vinden weer een sterk sprekend staaltje van uiting der rasantegenstelling in het verhaal van het gebeurde in een der groote gezelschapsrijtuigen te Parijs.

Elk jaar wonen de Afrikaansche en Aziatische onder-officieren, leerlingen van de school te Fréjus (dép. d. Var), te waar zij tot luitenant worden opgeleid, manoeuvres bij, te gelijk met de cadetten van St. Cyr en de cursianen van St. Maixent. Deze oefeningen zijn dit jaar gehouden in het kamp bij Coëtquidan.

Alvorens naar Fréjus terug te keeren, brachten de bruine en zwarte leerlingen van het tweede studiejaar een bezoek van 6 dagen aan Parijs, onder leiding van officieren-leera-ren. Op het programma stond ook een tocht door de stad per groote „car” van een bekende Britsche reismaatschappij. In een dezer cars waren 12 plaatsen voor hen besproken.

Toen het oogenblik van vertrek aangebroken was, profes-teerden een 3-tal Amerikanen tegen de aanwezigheid van

Haagsche Steenkolen-Maatschij voorheen J. KEMPS

Hofleverancier

Kantoor: Z.-O. Buitensingel No. 176
 Den Haag Tel. H. 107

The English Sport Stores

Frederik Hendriklaan 85
 The Hague

Sport articles and clothing of every description

ERLOFGANGERS

JE ADRES voor Gereedschappen, Koperwerk, Gordijn-garnituren, Geldkisten, enz. enz. is bij

A. NIEUWENHUIZEN
Prinsestraat 19-21 Tel. H. 7763

In hun wagen en zij weigerden den tocht mee te maken. De Parijische bladen hebben aan de Amerikanen een gele uitbrander toegediend over deze kleinzieligheid en hun gebrek aan wellevendheid. Zij leggen er nog nadruk op, dat de handelwijze te meer onverklaarbaar is, nu uniform aangaf wie de jongelui waren, aanstaande officieren, onder wien er zelfs waren welke den oorlog hebben gemaakt, gewond en gedecoreerd werden, die dus medelijden hebben met en voor Amerika.

Het communistisch complot in Japan.
Tokio wordt gemeld, dat de ontdekking van het communistisch complot aldaar tot de arrestatie van honderd personen heeft geleid. Onder de gearresteerden bevonden zich drie hoogleraren: één van de universiteit te Tokio en twee van de hoogeschool te Wasada. Het ingestelde onderzoek is gebleken, dat Moskou de beweging heeft gefinancierd. Aanstonds nadat de bolsjewistische revolutie in Rusland was uitgebroken, deed de Japansche regeering alle Russen op Japansch grondgebied arresteren. Zij, die bolsjewistische theorieën verkondigen, werden toen uitgezeten. Sinds heeft Japan geen vreemden meer toegelaten, behalve onder uiterst strenge voorwaarden. Toch heeft de propaganda uit Rusland naar Japan weten door te dringen, naar uit het ontkende complot blijkt.

Mededeelingen.

Van het Hoofdbestuur:

De Secretaris-Penningmeester der Vereeniging „Oost en West”, is van 17 dezer tot 27 Augustus afwezig.

Van de Afdeling Amsterdam:

JAARVERSLAG OVER 1922.

In 1922 bestond het Bestuur uit de heeren: G. Calkoen, voorzitter; W. C. Bonebakker, Onder-Voorzitter; J. Post van Burg Jr., Penningmeester; L. D. Petit, Secretaris en de heeren: Dr. L. P. de Bussy, Ed. Cuypers, M. P. Voute Jr. Op 31 December 1922 bedroeg het aantal leden 170. In dit jaar hadden geregeld Bestuursvergaderingen plaats, waarop hoofdzakelijk het onderwerp „Propaganda” het oog werd gezien. Gemeen was men van meening, dat er vooral belangstelling voor onze Koloniën bij de jeugd moet opgewekt worden en getracht op een oordeelkundige manier den afkeer, die nu nog voor Indië bestaat, te overwinnen. In verband hiermede bracht onze Voorzitter een bezoek aan de hoofden van verschillende inrichtingen van onderwijs. Het resultaat was echter verre van bevredigend, de algemeene opinie was toch, dat het onderwijs al veel te overladen was om er nog speciale cursussen bij te voegen. In het winterseizoen hadden drie lezingen plaats: Dinsdag 4 April door Kol. W. J. Giel een filmlezing over Nederlandsch-Indië, in de Aula van het Instituut van Technische Hygiene, welke voordracht door een zeer groot aantal belangstellend publiek werd bijgewoond. Op 25 October in combinatie met de Vereeniging Petrucci werd door prof. Dr. K. S. Döhring, oud-architect van den Koning van Siam, voor onze leden een voordracht over Siam, met veel fraaie en interessante lichtbeelden. De groote zaal in het gebouw van Arti et Amicitiae was geheel gevuld. Op 19 Januari 1923 hadden wij het voorrecht Dr. M. van den Broekstein bereid te vinden ons zijn indrukken van zijn reis door Suriname mede te deelen. Zijn hoogst belangrijke lezing werd besloten door de Suriname-film. Deze lezing werd gegeven in het gebouw van de Vereeniging De Burgerwacht, waarvan het Bestuur ons geheel belangeloos de film-uitrusting had aangeboden.

In het afsluiten van dit jaarverslag zijn besprekingen plaats gehad met het Bestuur van de Burgerwacht, welke, mocht zij tot een goed resultaat leiden, als gevolg zullen hebben dat de leden van onze Afdeling in het komend verslagjaar in het gebouw van de Burgerwacht een eigen restaurant met restaurant en leestafel zullen vinden. Het vertrek naar het buitenland verloren wij als lid Mr. J. Boelen, oud-voorzitter onze Afdeling en het past ons hier op deze plaats een hulde te brengen voor al het goede dat hij gedurende de jaren, waarin hij een bestuursfunctie vervulde, eerst als Secretaris en later als Voorzitter, aan onze Afdeling tot stand gebracht heeft.

VERHUIZINGEN PER
Auto-Tapissières
H. VAN DEN BOLD
APELDOORN :: TELEF. No. 273



FIRMA P. C. & A. PICO & ZONEN
Brandtstraat 2-6 Tel. M. 1478
le Van den Boschstr. 213 Tel. B. 178
DEN HAAG

Rund-, Kalfs-, Varkens- en Lamslagerij, annex
Fijne Worst- en Vleeschwarenfabriek.
(1882-1922).

Hiermede is het voornaamste over het jaar 1922 medegedeeld.

Van de Afdeling Apeldoorn:

Aan de Leden.

Met het Bestuur der Societeit is het afdelingsbestuur overeengekomen samen te werken tot het organiseren van een gezelligen avond op 31 Aug. a.s. in het Societeitsgebouw alhier.

In verband hiermede doen wij een beroep op Uwe welwillendheid tot medewerking en verzoeken wij U beleefd in bruikleen te willen afstaan Indische voorwerpen, welke dienstig zijn voor zaalversiering (weefseis, wapens, vlaggen).

Dan zijn er misschien onder U, die iets ter opluistering, 't zij voor den vóóravond of tusschen de dansen ten beste kunnen en willen geven. (Indische liedjes, vroolijke voordrachten, muziek).

Wij hebben verder het plan op dien avond een verloting te organiseren van Indische voorwerpen ten bate van de kas van „Oost en West” voor de tentoonstelling. Wie meent iets te kunnen bijdragen tot het slagen van den avond, geve dit tijdig op aan het adres van den secr.-penningm. J. C. Baars, Tuinstraat 60. Ook de tentoonstellingsplannen zijn nog niet opgegeven; wij hopen binnenkort toch nog te slagen in de uitvoering van een degelijk plan. Met beleefde groeten,

Het Bestuur:

G. J. REERINK, Voorzitter.
W. E. DE RUITER, 2e Voorzitter.
J. C. BAARS, Secr.-Penningmeester.
Mevr. A. DIJK-Bruyn van Rozenburg.
Mevr. M. SLORS.

Van de Afdeling 's-Gravenhage:

VERSLAG OVER HET JAAR 1922.

Bestuur.

In het afgelopen jaar verloor het Bestuur één harer verdienstelijkste leden. De Penningmeesteres mevrouw M. ten Bosch-Boscher, die als mede-oprichtster hare beste krachten steeds belangloos wijdde aan den bloei onze Vereeniging, overleed op 30 December 1922. Allen, die wijlen mevrouw ten Bosch gekend hebben en met haar in aanraking kwamen, zullen erkennen, dat de Vereeniging in haar een ijverig en nauwgezet lid en een grooten steun verloren heeft. De begrafenis had met veel luister plaats. Zeer vele vrienden, hoofdzakelijk leden der Vereeniging, bewezen haar met familielieden de laatste eer. Aan de geopende groeve spraken o.m. de Voorzitter van het Hoofdbestuur Mr. W. Sonneveld en de Voorzitter van de afdeling 's-Gravenhage, de heer R. Zuiderhoff, woorden van groote waardeering voor hetgeen de overledene voor de openbare zaak heeft gedaan en revereerden de verdiensten van de afgestorvene als mensch en als lid onze Vereeniging. Zij schetsten de overledene als een vrouw, die zich heeft gegeven aan de taak, die haar was opgedragen. Nooit was het haar te veel om de diensten te verrichten en niet altijd is haar leven gegaan over zonnige paden. Rust zacht, na een leven van moeite en een leven van strijd.

Behalve tal van bloemstukken van familie en vrienden, welke de lijkst en wagen dekten, waren er o.a. ook één van het Hoofdbestuur, één van de afd. 's-Gravenhage en één van het Tehuis voor Inlanders.

Wijlen mevrouw ten Bosch was eere-lid van de Vereeniging „Oost en West” en Eere-Voorzitster van de Commissie van toezicht op het Beheer van het Tehuis voor Inlanders.

Ook zag het Bestuur met leedwezen in 1922 haar bestuurslid mevrouw E. Th. Nijenhuis-v. Beusekom heengaan, die metterwoon den Haag heeft verlaten om zich in Ned. Oost-Indië te vestigen. Het Bestuur verloor daardoor in haar een zeer ijverig en bekwaam lid en medewerkster, aan wie het veel te danken heeft.

In hare plaats werd met algemeene stemmen mevrouw E. van Assen gekozen, die zich deze keuze liet welgevallen, terwijl de open gevallen plaats der overleden Penningmeesteres tot dusver nog niet werd aangevuld.

De Secretaris J. C. Baudoin werd tijdelijk belast met de werkzaamheden aan het Penningmeesterschap verbonden.

In de jaarlijksche algemeene vergadering van 8 Maart 1922 werden herkozen de aftredende bestuursleden: mevrouw D. Raedt van Oldenbarnevelt-van Maarseveen en de heer Dr.

BESCHIKBAAR.



G. J. R. VAN DER GAAG & ZONEN
GROENMARKT 27
TELEFOON No. 2512

DRUGERIJEN :: CHEMICALIËN
DEPOT DER MEEST BEKENDE BINNEN-
EN BUITENLANDSCHE SPÉCIALITÉS

V. MASSARO

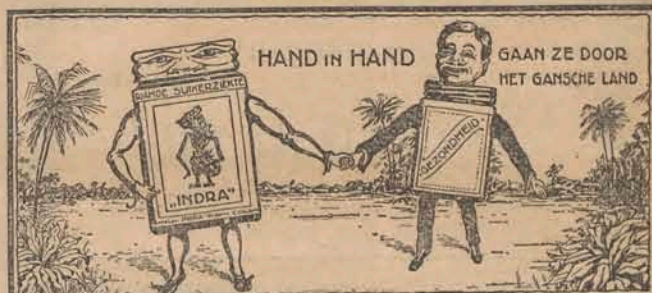
KAMPERSINGEL 50 - HAARLEM

LEVERANCIERS VAN MARMER, MOZAIËK,
STEEN- EN HOUTGRANIET VLOEREN,
LAMBRIZEERINGEN, AANRECHTBLADEN
GOOTSTEENEN, TRAPPEN, PLINTEN enz.

CONSTRUCTEUR VAN BETONWERKEN

Specialiteit in KUNSTSTEEN EN KUNSTMARMER

BESCHIKBAAR.



Volkomen Genezing is voor iedereen te bereiken met de uitstekende „INDRA”-medicijnen
Dj. Leverziekte en Galsteen, Dj. Nierziekte en Niersteen, Dj. Ingewandziekte, Dj. Suikerziekte, Dj. Menstruatie, Dj. W. Vloeiing, Dj. Blinde Darm, Dj. Bloedzuiverend; tegen RHEUMATIEK en JICHT, dragen reeds duizenden de radio actieve „INDRA”-ARM-BANDEN. Prijzen der flesjes f 1.75 en f 2.25; der armbanden in 3 grooten: f 3.—, f 4.— en f 5.—

N.V. INDRA - Coolsingel 11a - ROTTERDAM
Bij alle voornamere Drogisten verkrijgbaar

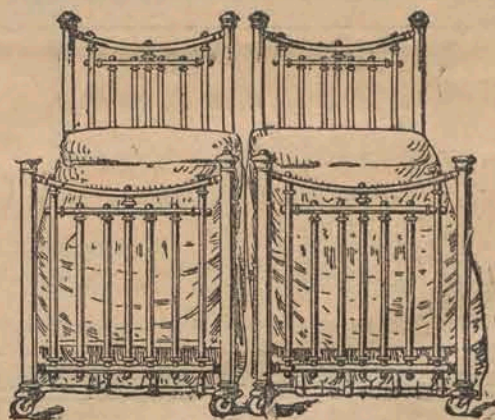
W. J. M. SIMONIS

voorheen Firma Th. A. A. SIMONIS.

GROENMARKT 34, over de Prinsestraat.

TELEFOON H. 4420

DEN HAAG



Specialiteit in BEDDEN

Groote keuze vanaf het beste tot het eenvoudigste.

Magazijn geopend van 8 1/2 tot 6 uur.

**VLEUGELS, PIANO'S
KUNSTSPELPIANO'S
ORGELS**

REPARATIE - STEMMEN - RUILEN

Speciale Inrichting voor het
gereedmaken voor de TROPEN

GOOSEN & SWAGERMAN
DEN HAAG
BOEKHORSTSTRAAT 149 - TEL. H 2051

**KANTOORBOEKEN
LOSBLADIGE BANDEN**

VOOR ALLE DOELEINDEN
VRAAGT GEILL. CATALOGUS

H. v. RIJENAM - DEN HAAG
ORANJELAAN 21, Telef. 2157/58

**BINDT GIJ ALZELF UW MUZIEK
IN EEN H.V.R. BAND?**

Alle bladen liggen volkomen vlak - Vraagt uwen Boekhandelaar

BESCHIKBAAR.

MODE-VAKSCHOOL - THUIS KNIPPEN LEEREN

kan elke Dame en Meisje, zonder rekenen en teekenen, van alle boven- en onderkleeding. Ook jongens- en Kinderkleeding. — Zendt postwissel à f1.60 of BRIEFKAART en U ontvangt per omgaand een boek voor zelf-onderricht met meer dan 100 modellen en maken daarbij een gratis apparaat om u te laten zien hoe gemakkelijk onze methode is. Verschillende naai- en huishoudscholen werken met succes volgens onze methode

VRAAGT PROSPECTUS.

W. HENDRIKSE-KNAPEN Gediplomeerd Leerares en Directrice.

TOLSTEEGSINGEL 0. Z. 54 - UTRECHT

Tramhalte Lijn I en III :: Voorheen Heerenweg 44
Postchèque en Girodienst 76650

BESCHIKBAAR.

M. A. VREESWIJK

WIJNHANDEL - UTRECHT

Uitvoerige Prijscourant op aanvraag gratis.

TRICOT ONDERGOEDEREN
VAN
JANSEN & TILANUS, FRIEZENVEEN

H. D. Benjamins, zoodat het Bestuur op 1 Januari 1923 bestond uit de navolgende personen: R. Zijderhoff, Voorzitter; L. A. Bakhuis, Onder-Voorzitter; J. C. Baudoin, Secretaris; Penningmeester(esse); Mevrouw G. T. J. van Aalst-Koopman; Dr. H. D. Benjamins; Mevrouw D. Raedt van Oldenbarnevelt-van Maarsseveen; O. de Bordes; Mevrouw E. van Assen.

Leden.
Op 1 Januari 1922 bedroeg het aantal leden . . . 791
Bijgekomen in 1922 214

	Totaal	1005
Waarvan zijn afgegaan:		
Wegens bedanken	143	
Wegens overlijden	22	
Wegens vertrek naar andere plaatsen	108	
	Totaal	273

Zoodat het aantal leden bedroeg op 31 Dec. 1922 . 732
Hetgeen een vermindering geeft van 59 leden.

Deze achteruitgang van het ledental in den loop van dit verslagjaar moet hoofdzakelijk worden toegeschreven aan niet voldoende bekendheid met het doel, het streven en de werkzaamheden van de Vereeniging „Oost en West” en ook aan de slechte tijdsomstandigheden.

Statuten.
Deze ondergingen geen verandering.
Buitengewone Algemeene Vergaderingen.
Hadden niet plaats.
Leestafel.
Hiervan werd hoegenaamd geen gebruik gemaakt.
Voordrachten, Lezingen, Tentoonstellingen, etc.

Van 25 t/m 29 Januari 1922 had in Pulchri Studio een tentoonstelling plaats van de Zweedsche schilderes Tyra Kleen met vrijen toegang voor de leden van „Oost en West” met hunne familie. Deze tentoonstelling bevatte meer in ’t bijzonder: teekeningen, aquarellen en schetsen, betrekking hebbende op de godsdienstige ceremoniën en de danskunst op Bali, benevens de wajang aldaar en op Java.

Jammer was het echter, dat deze expositie slechts op een matig bezoek van de leden onzer Vereeniging mocht bogen. Voorts hield op 13 December 1922 in de groote zaal van het Z.-H. Koffiehuis de heer Dr. J. C. Koningsberger voor de leden van de Ver. „Oost en West” en geïntroduceerden een lezing over het zoo belangrijke onderwerp: **Waarom Nederland en Indië bij elkaar moeten blijven?** De lezing werd met groote aandacht gevolgd door een vrij talrijk publiek.

Commissie voor Opvoeding, Huisvesting, Onderwijs etc.
Het verslag hierover kan kort zijn. Aan de vele aanvragen om huisvesting van kinderen van Indische families, alsmede tot verhuren van étages en kamers kan slechts een enkele maal voldaan worden, daar de aanvragen verreweg de aanbiedingen overtroffen.

Commissie voor Hulp aan Werkzoekenden.
Wel kwamen vele aanvragen binnen voor plaatsing als kinderjuffrouw, gezelschapsjuffrouw, verpleegster als anderszins in Ned. O.-Indië, doch hieraan kon niet voldaan worden, daar zich daarvoor geen gelegenheid aanbood.
Wederom doet het Bestuur een beroep op de leden om in eigen kring vrienden en kennissen aan te sporen zich bij de Ver. „Oost en West” aan te sluiten, terwijl door het Bestuur zelf door meerdere propaganda getracht zal worden het ledental te doen stijgen.

Onze leden zijn over het algemeen nog niet voldoende doordrongen van het beginsel: „Het Koloniaal belang is een algemeen Nederlandsch belang.”

Van het Informatie-Bureau:

- VOOR DEN INDISCHEN DIENST ZIJN BESTEMD:
- N. A. van Wijk, Westzijde 134, Zaandam.
 - S. Steensma, Galvanistraat 81, Den Haag.
 - N. F. J. Hoeffgen, Middellandplein 5b, Rotterdam.
 - Allen als administratief ambtenaar B.B.
 - N. Tuinhof, te Minnertsga (gem. Barradeel), als candidaat-gezaghebber bij het Binnenlandsch Bestuur.
 - B. Visman, 2de Schuytstraat 221, Den Haag, als ingenieur.
 - P. H. Angenent, Bakenessergracht 81rood, Haarlem, als administratief ambtenaar.

UITZENDING VOOR DEN NEDERLANDSCH-INDISCHEN STAATSDIENST.

Voor de na te noemen betrekkingen bij 's Lands dienst in Nederlandsch Oost-Indië, waarin moet worden voorzien door uitzending vanwege het Departement van Koloniën, bestaat thans gelegenheid tot mededinging:

Onderwijzer(es) bij het openbaar lager onderwijs.
Opzichter werkplaats voor afd. instrumentmakerij bij den dienst der Staatsspoorwegen.
Technicus voor electro-zwakstroom bij den dienst der Staatsspoorwegen (leider spoorwegtelegraafdienst).

Zij die voor uitzending tot een dezer betrekkingen in Nederlandsch Oost-Indië in aanmerking wenschen te komen, kunnen zich tot het verkrijgen van inlichtingen wenden tot de 9de afdeling, onderafdeling A.B., van het Ministerie van Koloniën.

KASTEEL „OUD-WASSENAAR”.

Bericht aan Indische families en repatrieerenden.
In de algemeene vergadering van aandeelhouders der N. V. Kasteel Oud-Wassenaar van 6 Juli 1923 is de Raad van Commissarissen als volgt geconstitueerd: H. N. A. Swart, oud-vice-president van den Raad van Ned.-Indië, president-commissaris; Mr. Th. Bodde, advocaat-procureur te 's-Gravenhage, gedelegeerd commissaris; H. J. A. Raedt van Oldenbarnevelt, oud-resident, commissaris; Dan Obreen, lid van de firma Bicker Caarten en Obreen, commissaris; H. P. van Vliet, Japansch Consul te Rotterdam, commissaris; C. A. G. Jonkers te Wassenaar, commissaris; Mr. A. F. Telders, advocaat-procureur, Den Haag, commissaris; Mr. R. J. Graaf Schimmelpenninck, Den Haag, commissaris.

Mutaties van 11 tot 18 Juli 1923.

- Nieuwe leden:**
- J. Israël, oud-Translateur Javaansche taal, Praamgracht 1, Soestdijk, f5 (afdeling Utrecht).
 - G. Th. E. R. Arnold, Andries Bickerweg 1, Den Haag.
 - J. J. Kokshoorn, Frederik Hendrikplein 29, Den Haag.
 - W. C. van der Moore, Stadhouderslaan 60, Den Haag.
 - H. F. P. Oberlof, Stadhouderslaan 108, Den Haag, f5.
 - Jhr. M. G. de Serière, Frankenslag 169, Den Haag, f5.
 - Jhr. A. E. Snouck Hurgronje, Sweelinkstraat 57, Den Haag, f5.
 - W. C. Uhlenbeck, Groot-Tertoginnelaan 75, Den Haag, f5.

- Afschrijven:**
- A. Verschoor, Zeist, Korte Laantje (overleden)
 - F. H. Schlusser, Breda, Stationsplein 7.
 - B. L. Stibbe, Deventer, Stroomarkt 11.

- Adresveranderingen:**
- Dr. L. P. de Bussy, van: Teniersstraat 5, Amsterdam, naar: Westeinde 7 „Sparrenwoude” te Baarn, f5.
 - W. J. C. van Dun, Adm. Ambt. B.B., van: Leiden, Witte Rozenstraat 26, naar: Scheveningen, Gentsche straat, 18a, f5.
 - A. J. C. van der Kuyl, 1ste Luit. Mil. Adm., van: Soerabaja naar: Magelang, kantoor-Divisie-Intendant.
 - G. B. van Alsté, Controleur B.B., van: Weltevreden, Dep. B.B., naar: Pontianak.
 - Mevr. Wed. C. E. Velden-Süverkropp, onderwijzeres, van: Bandoeng naar: Den Haag, Columbusstraat 194, f5.
 - C. Doorn, Den Haag, van Dunklerstraat 45, naar: Anna van Saksenstraat 52.
 - Mej. N. M. C. Sloot, van: Vught naar: Amsterdam, Raamstraat 17b, f2.50.
 - F. C. van den Arend, Rotterdam, van: Westplein 14, naar: Haringvliet 52.
 - H. H. Jansonius, van: Groningen, Oranjestraat 7, naar: Amsterdam, Nicolaas Maasstraat 141 I, f2.50.
 - M. W. Deerns, van: Den Haag, Berberisstraat 84, naar: Den Helder, Binnenhaven 3b.
 - E. W. Ph. M. Nittel, Gep. O.-I. Hoofdambtenaar, van: Den Haag, Boreelstraat 22, naar: Laren, Houtweg 485.
 - K. W. F. van Langen, Kapt. N.-I. L., van: Den Haag, Pieter Bothstraat 45, naar: Amsterdam, Kloveniersburgwal 123-huis, f5.

DEN LEDEN wordt beleefd doch dringend verzocht, bij adresverandering hiervan ten dienste van den Heer Administrateur der Vereeniging, Heulstraat 17, Den Haag; in Indië aan den Hoofdvertegenwoordiger, Heer Mr. K. FAUSER, Soemenep (Madoera).

IN KRINGEN

waar men tot oordeelen bevoegd is, beschouwt men Aambeienzalf van broeder Benedictus als het eenigst, nooit falende middel. Prijs p. p. f1.—
Verkrijgb. bij de voorn. drogisten

Instituut „VAN WIJNGAARDEN”
Centrale School voor M.U.L.O. Jongens en Meisjes
SCHUIJTSTRAAT 332 (Duinoord) - DEN HAAG
A (6 leerjaren) opleid. H. B. S., Lyceum en Gymnasium
B. (3 leerjaren voor leerlingen boven 12 jaar). Op-
leiding voor verschillende examens.
Schoolgeld f 60.— tot f 100.— per jaar.
Line klassen, ruime lokalen, Centr. verwarming. Electr. verlichting.

N.V. HOOGWERFF, CHABOT & VISSER'S
WIJNHANDEL

Hoofdkantoor: ROTTERDAM, Jufferstraat 21c - Tel. 1155
Filiaal: 'S-GRAVENHAGE  Filiaal: ARNHEM
Noordwal 4, Tel. 2461 Eusebiusb. singel 1a, Tel. 195

Vereeniging „OOST en WEST”.

HOOFDBESTUUR: Heulstraat 17, 'S-GRAVENHAGE.

STUDIE-COMMISSIE. Jongelieden. Ouders of Voogden van alle landaarden in Oost- en West-Indië, die gratis hulp wenschen voor het zoeken van kamers of kosthuizen, voor afhalen van boord, voor toezicht op de studie, voor beheer van gelden, enz. ten behoeve van hun kinderen of pupillen, kunnen zich — onder opgave van de noodige gegevens — wenden tot het Bureau der Gedelegeerden der Studie-Commissie. Adres: Prins Mauritsplein 23, Den Haag.

INFORMATIE-BUREAU ten behoeve van personen, die een werkkring zoeken in Nederl. Oost- of West-Indië of daartoe hunne kinderen of pupillen willen opleiden, ook voorlichting verstreckende op elk gebied aan personen van Indië komende of aanraking met Indië zoekende. Men wende zich tot den Secretaris, Heulstraat 17, 's-Gravenhage, Telef. H. 4519, Bureau-uren 10—12 v.m. en 2.30—4 n.m. Schriftelijke verzoeken om inlichtingen zonder bijvoeging van porto voor de beantwoording worden als regel buiten beschouwing gelaten.

HUIS VOOR INDISCHE STUDENTEN, Prins Mauritsplein 23, Den Haag. Gelegenheid voor Studeerenden van alle landaarden uit Oost- en West-Indië tot logeeren, koffiedrinken en dineeren; logeeren f 1,50, noenmaal f 0,75 en diner f 1.—. Aanvragen te richten aan den heer J. C. HIETINK, Directeur.

HUIS VOOR NEDERLANDSCH-INDISCHE BEDIENDEN, „Persinggahan”, van Boetselaerlaan 2, 's-Gravenhage, waar Nederlandsch-Indiërs een tijdelijk onderkomen en hulp en raad kunnen vinden. Indische bedienden, die met een familie naar Indië willen terugkeeren, een dienst zoeken of van dienstbetrekking willen veranderen, wenden zich tot den Directeur, den Heer F. DE MUNNIK, Telef. Scheveningen No. 248

** Bij het INFORMATIE-BUREAU van de Vereeniging „Oost en West”, Heulstraat 17 en de Firma **STINUS NIJHOFF**, Lange Voorhout 9, Den Haag, zijn de navolgende werkjes verkrijgbaar:

- a. 1. Een boekje over onze Oost voor hen, die er niet geweest zijn. (Tweede druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
2. Onze Oost. II. Iets over den Inlander en zijn Zieleleven, door T. J. BEZEMER. Prijs: f 0.05 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
- b. Onze West Tweede druk bestaande uit:
 1. De Kolonie Suriname, door FRED. OUDSCHANS DENTZ;
 2. De Kolonie Curaçao, door Mr. B. DE GAAY FORTMAN. Prijs: f 0.50 en f 0.06 frankeerkosten.
- c. Staats- en particuliere betrekkingen in onze Overzeesche Bezittingen: Werkkring en Vooruitzichten.
 - I. De Bestuursambtenaren in Nederl.-Indië. (2de, geheel omgewerkte druk met 8 foto's). Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - II. De Geëmployeerde bij de Javasuiker-Industrie. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - III. De Rechterlijke Ambtenaar in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.50 per exemplaar en f 0.02 frankeerkosten.
 - IV. De Ingenieur in Nederlandsch-Indië. (2de verbeterde druk). Prijs: f 0.75 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - V. De Ambtenaar bij het Boscwezen in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - VII. De Vooruitzichten van den Nederlandschen Arts in Nederlandsch-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - VIII. De Ambtenaar bij den dienst der in- en uitvoerrechten en accijnzen in N.-Indië. Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - IX. De Ambtenaar bij de Gouvernements-Marine in Nederl.-Indië. (Opnieuw herzien). Prijs: f 0.20 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - X. De Ambtenaar bij den Post-, Telegraaf- en Telefoon dienst in Nederl.-Indië. Prijs: f 0.25 per exemplaar en f 0.06 frankeerkosten.
 - XI. De Geëmpl. bij de Rubber-(caoutch.) cultuur en bij eenige Bergcultures in N.-Indië. Prijs: f 0.40 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.
 - XII. Onze Koloniën. Prijs f 0.35 per exemplaar en f 0.04 frankeerkosten.

Serie I.
Nederlandsch-Indië en de handel.
Indische toestanden gezien door een inlander.
Het leven van den bestuursambtenaar in het binnenland.
Sarikat-Islam.
De Sulkernijverheid in Nederlandsch-Indië.
De afschaffing van de laatste heerendiensten op Java.
Denkbeelden der Inlanders van ouzen Indischen Archipel omtrent het ontstaan van ziekten.
De Europeesche vrouw in Indië.
De bosschen van Nederl.-Indië, hunne benutting en verzorging.
Over de Kolonie Suriname.

Serie II.
No. 1. De militaire positie van Nederlandsch-Indië.
2. Het Javaansch tooneel.
3. Het spoor- en tramwegwezen in Nederlandsch-Indië.
4. De thee-cultuur op Java.
5. 's Lands Plantentuin te Buitenzorg.
6. Een doode taal in Indië.
7. De inlandsche dorps-gemeenschap op Java.
8. De rijstteelt in Nederlandsch-Indië.
9. De Javaan gelijk hij schijnt en is.
10. Brandende Koloniale Vraagstukken.

Serie III.
No. 5. Nederlanders in Indië.
6/7. Het Nederlandsch-Indisch Volkserodietwezen.
9. De Slavernij in Oost-Indië.

Beleefd verzoek bij bestelling het kostende vooraf per postwissel toe te zenden aan het INFORMATIE-BUREAU, Heulstraat 17, 's-Gravenhage.

Bovenstaande werkjes zijn ook verkrijgbaar bij den Hoofdvertegenwoordiger der Vereeniging in Ned.-Indië, den Heer Mr. K. FAUSER, Soemenep (Madoera).

Afdeeling 'S-GRAVENHAGE.

Het Secretariaat-Penningmeesterschap der Afdeeling 's-Gravenhage is gevestigd Heulstraat 17 (Hoofdbestuur).

Winklijke Paketvaart-Maatschappij.

Geregelde mail-, passagiers- en vrachtgoederendienst.

BESCHIKBAAR.

de havens in den Nederlandsch-Indischen Archipel, in verbinding met Singapore, Penang en Malakka.

uitvoerige dienstregelingen zijn verkrijgbaar bij de Agenten te Amsterdam en te Batavia.

C. HOYNG

SPUISTRAAT 20-22 DEN HAAG
AMSTERDAM - UTRECHT

KRISTAL - PORSELEIN

VAZEN, BLOEMPOTTEN, ZULLEN MET POTTEN, KLOKSTELLEN, ENZ., ENZ., UIT DE PLATEELBAKKERIJ „ZUID-HOLLAND” TE GOUDA

MAIL- en HUTKOFFERS in alle afmetingen

Garantie voor gave overkomst

Firma JOS. BROUWERS

Wijnhandel

Kantoor:

Noordeinde 202 - DEN HAAG - Tel. H. 2913

SPECIALITEIT in

ROYAL BARSAC

Grand Vin Etampé

à f 2.25 per flesch.

MEDOC, Superieur

à f 1.25 per flesch.

Verder alle merken verkrijgbaar

N.V. GOGARN'S MEUBILEER. MIJ.

MEUBELN

BETIMMERINGEN

BEHANGERIJ

STOFFEERDERIJ

DEN HAAG

NOORDEINDE 64c

TELEFOON H. 1076

ROTTERDAM

WESTNIEUWLAND 13

TELEFOON No. 1774

Nederl. Stoomvaart-Maatschappij „OCEAAN”
Directie: Prins Hendrikkade 145, AMSTERDAM

Holland-Nederlandsch-Indië
Vice-Versa

Agenten: MEYER & Co's SCHEEPVAART-MAATSCHAPPIJ
AMSTERDAM—ROTTERDAM.



Werelamerk

L. C. JACOBI voorheen J. F. CUIJPERS

's-GRAVENHAGE - SOERABAYA

Regentesselaan 123 bij Regentesseplein Tel. M. 1403

Wendt U voor

Huur en Huurkoop, Inruilen, Repareeren, Stemmen en Transporteeren

tot bovenstaande in Nederland en Buitenland het **meest bekende adres.**

GROOTSTE voorraad, BESTE merken.

SPECIALAAL ADRES VOOR TROPEN-PIANO'S
UITSLUITEND ORIGINEELE MERKEN.

WANNEER GIJ

Dames- of Heeren-Kleding wilt laten Oppersen, Repareeren, Keeren, Moderniseeren, Vermaken, opnieuw Voeren, onzichtbaar Stoppen, kortom wat gij maar wilt, ga dan naar

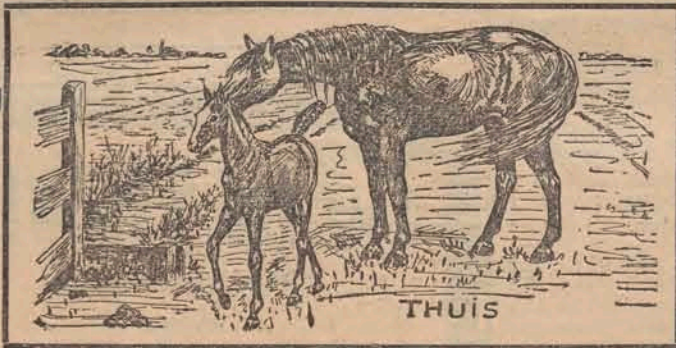
Kleermakerij „UNICUM”

Anna Paulownastraat 30a, Tel. M. 4947

DEN HAAG

De prijs wordt steeds **VOORUIT** bepaald.

BESCHIKBAAR.



De Paardenwereld

Geïllustreerd Weekblad

GEWIJD AAN

Draverijen, Rensport, Concours-Hippique, Fokkerij, Hoefbeslag, enz.

Abonnement (franco per post) f 6.- per jaar, desgewenscht te betalen in 2 halfjaarlijksche termijnen van f 3.—.

Bevat o.m. de officiële programma's van de Draverijen en Rennen dit jaar te houden op Duindigt.

AFZONDERLIJKE NUMMERS van dit blad zijn à f 0.20 verkrijgbaar aan de Spoorweg-Kiosken te Alkmaar, Amersfoort, Amsterdam (1e en 2e perron), Apeldoorn, Bussum, Den Haag (H. S.), Gorinchem, Haarlem, Hilversum, Leiden, Rotterdam (Maas en Hofplein), Tiel. Daarenboven te 's-Gravenhage in **HILLEN'S** Sigaren-Magazijn, Prinsestraat 134 en Goudenregenstraat hoek Laan v. Meerdervoort, en bij de Uitgevers: Nobelstraat 20.

A. SCHRÖDER & Co.
GROENMARKT 25-26-28 's-GRAVENHAGE

VOORTZETTING

van de

ZOMER-CONFECTIE-OPRUIMING

BESCHIKBAAR.

Magazijn „NEDERLAND”

KATTENBURG & Co.

AMSTERDAM, DEN HAAG, UTRECHT, HAARLEM
ROTTERDAM

Uitrustingen

voor de Tropen

Op aanvraag toezending van catalogus

Onze reizigers zijn door het geheele land te ontbieden.



P. B. VAN MOORSEL & Co

Kerkplein 11-12, naast het Hooftpostkantoor.
Torenstraat 5-6 - Telefoon 2898 - Den Haag

Goedkoopst adres voor het meubeleeren en stoffeeren van woningen

Holland-Canada Hypotheekbank

's-Gravenhage - Winnipeg

Directie: Mr. J. D. P. TEN BOSCH te 's-Gravenhage - J. G. COSTER te Winnipeg